

Szeged '56

Szegedi EGYETEM

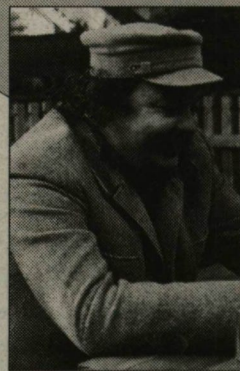
Kulturális-közéleti kéthetilap

XXXIV. évf. 8. szám
1994. október 25.

Megjelenik 7000 példányban
Ára: 19.50 Ft

INDEX

INTERJÚ

Lázár Ervin

7.

ZENE

Kispál és a Borz

13.

DIVAT

Fogyókúrázzunk!

14.

Egyetemista szemmel – akkor és ma

8. oldal

JATE, 1994–95-ös hallgatói képviselői választások

Hallgatók, jelöltek, voksok

ÖKRÖS CSABA

Az idén ötödik alkalommal rendezik meg a József Attila Tudományegyetemen a Hallgatói Önkormányzati Választásokat. Az október 24–25. között sorra kerülő második fordulóban – a kiírásoknak megfelelően – eldől, hogy a korábban a hallgatók által jelölt, delegálását aláíró és ezzel elfogadó képviselőjelöltek közül ki jut be az Egyetemi, illetve Kari Tanács(ok)ba, s az Egyetemi, illetve Kari Hallgatói Önkormányzat(ok)ba.

Az október 10–12-i „jelölődíszak” alatt a választóképes hallgatók összesen 161 kari és 65 egyetemi tanácsi tagot jelöltek, akik közül 65 kari és 23 egyetemi tanácsi képviselőjelölt fogadta el a delegálását. (A jelöltek és a választásokon indulni szándékozók karonkénti megoszlását a 4. oldalon közöljük.)

Mivel az Egyetemi Tanácsba (ET) karonként csak 2–2, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzatba (EHÖK) pedig a póttaggokkal kibővülve három hallgató delegálható, és mivel a szabályok értelmében csak a megválasztható tagok háromszorosa indulhat, az ET és EHÖK helyekért karonként hatan szállhatnak ringbe. Enyhe túlzás azonban öldöklő harcot feltételezni, hiszen az Állam- és

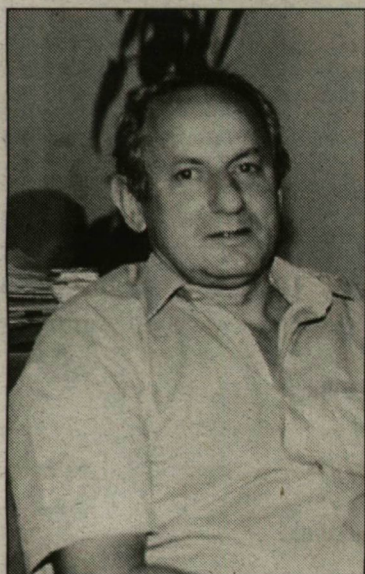
Jogtudományi Karon (ÁJTK) – az utolsó jelöltek pontegyenlősége miatt – mind a hét, jelölését elfogadó hallgató indulhat, a Bölcsészettudományi Karon (BTK) pedig – az előbb említett szabály miatt – egy, míg a Természettudományi Karon (TTK) csupán két jelölt maradt le az indulás lehetőségéről.

Jóval egyszerűbb a helyzet a kari választások esetében. Ott ugyanis a karokon különböző, ám az ET-hez képest jóval nagyobb számú képviselői helyek miatt nincs versenyszféra. A jelölésüket aláíró és ezzel azt elfogadó összes hallgató választható, ami az ÁJTK-n 19, a BTK-n 24, a TTK-n pedig 22 tanulót jelent.

(választási összefoglalónk a 4–5. oldalon olvasható)

Rektor-interjú

„Én az Universitas híve vagyok”

Fotó: Andrács Krisztina

Dr. Mészáros Rezső, a József Attila Tudományegyetem napokban megválasztott új rektora nyilatkozik az elődjétől átvett örökségről, az elmúlt évek legnagyobb eredményeiről és gondjairól. Elmondja a rektori tevékenységgel kapcsolatos elképzeléseit, s beszél azokról a terveiről, amelyeket regnálása alatt szeretne megvalósítani: a kredit-rendszer és a normatív finanszírozás bevezetéséről. Aktuális témákat érintő kérdésekre válaszolva kifejti véleményét az Universitasról, a volt szovjet laktanya hasznosításáról és a tandíjról.

(Interjúnk a 3. oldalon)

Külföldi ösztöndíjak

Van aki kapja, van aki marja

ANDOK MÓNIKA

A JATE Rectori Hivatalából hét boldog, ujjongó diák jön ki. Ők a szerencsések, megkapták a féléves TEMPUS ösztöndíjat, utazhatnak külföldre. Itthon marad másik 130 hallgató, akik hiába próbálkoztak. Csalódottak, elkeseredettek, kiábrándultak.

Mindannyiunk vágya, hogy az egyetem éve alatt, legalább egy szemeszterre, kijussunk külföldre. Ki kutatni akar, ki nyelvet tanulni, ki egyszerűen világot látni. A sóvárgáson túl kevesen jutnak. Először

meg kell győzniük magukat: érdemes belevágni, nemcsak protekcióval lehet kijutni. Azután jön a dolog nehezebb része, folyamatosan figyelni kell a pályázatokat. Sokan azt várják, hogy ölükbe hulljon a dolog, szólítsa le őket valaki az utcán: nem szeretnének-e külföldi ösztöndíjat. De maguktól egy lépést se tesznek, nem forgatják az Ösztöndíj Almanachot, a Pályázat Figyelőt. Csak ábrándoznak meg bosszankodnak, hogy ők miért nem jutnak ki nyugatra. Aki komolyan veszi a dolgot, annak rendszeresen be kell járnia a Külügyi Osztályra, a HÖK-re, saját tanszékére érdeklődni.

(Folytatás a 6. oldalon)

HÍREK

Pályázati felhívás

A JATE ifjúsági rektorhelyettese a JATE HÖK elnökének javaslatára pályázatot ír ki a JATE Hallgatói Irodájának irodavezetői álláshelyére

Az irodavezető feladata, hogy a Hallgatói Önkormányzat működését segítve kialakítsa a Hallgatói Iroda munkarendjét, szervezze és irányítsa az iroda alkalmazottjainak munkáját. Ennek során felelős az iroda folyamatos működéséért, a képviselők és az irodai munkatársak munkájához szükséges feltételek megteremtéséért, a pénzügyi szabályok betartásáért és betartatásáért, az iroda leltáráért, a hallgatók széleskörű tájékoztatásáért a Hallgatói Önkormányzattal kapcsolatos ügyekben.

Azon pályázó jelentkezését várjuk, aki:

- 35 évnél fiatalabb
- érettségizett
- számítástechnikai alapismeretekkel, gépjárművezetői engedéllyel rendelkezik.

A pályázat elbírálásánál előnyt jelent:

- pénzügyi és számviteli jártasság
- szervezési tapasztalat
- a JATE szervezeti felépítésében és működésében való tájékozottság
- idegen nyelvtudás.

A közalkalmazotti jogviszony határozott időre, 1995. január 1-től 1995. december 31-ig jön létre, de közös megegyezéssel többször is meghosszabbítható.

Az irodavezetőre a közalkalmazotti törvény, a JATE Kollektív Szerződése, és a JATE HÖK Alapszabályában előírtak vonatkoznak.

A pályázat beadási határideje: 1994. november 25. déli 12 óra.

A pályázatot a JATE Rectori Hivatalában (Dugonics tér 13. II. em.) az ifjúsági rektorhelyettesnél kell benyújtani.

Az érdeklődők számára bővebb írásbeli ill. szóbeli tájékoztatást a JATE Hallgatói Irodájának (Boldogasszony sgt. 4.) munkatársai nyújtanak.

Ülésezett az Egyetemi Tanács

Mészáros Rezső a JATE választott rektora

1994. október 13-án ülésezett a JATE Egyetemi Tanácsa, e tanévben először. Az ülésen megjelent húsz képviselő egyhangúlag elfogadta a napirendet, melyben első és legfontosabb az új rektor személyének megválasztása volt. (Mint ismeretes, Csirik Jánost szeptember elsején a Művelődési és Köztudományi Minisztérium helyettes-államtitkárává nevezte ki a köztársasági elnök.)

Mivel egyetlen pályázat érkezett a tisztségre, nem előzte meg nagy vita a szavazást. Mészáros Rezsőnek, a TTK dékánjának pályázatát 18 szavazattal, kettő ellenében, elfogadta az Egyetemi Tanács. (A választott rektorral készült interjú a harmadik oldalon olvasható) Ezután Dr. Balázs Istvánnak, a Közigazgatási és Pénzügyi Tanszék meghívott docensi álláshelyére benyújtott pályázatára mondtak igent a képviselők.

A második napirendi pont, a Szegedi Egyetemi Szövetség létrehozásával kapcsolatos előterjesztés, éles hozzászólásokat váltott ki. Az Universitas továbbfejlesztését célzó szövetség szükségességével mindenki egyetértett, ám a szándéknyilatkozat-tervezetet már többen bírálták. Burger Kálmán akadémikus hangsúlyozta, bármiféle szövetségnek csak akkor van értelme, ha nincsenek képzési párhuzamosságok. Ezzel kapcsolatban nehezményezte, hogy a SZOTE analitikai tanszék létrehozását tervezi, miközben ezen a szakterületen több akadémikus dolgozik a JATE-n. Molnár Imre, az ÁJTK dékánja még ennél is továbbment, szerinte a már meglévő átfedéseket is le kell építeni a hatékony működés érdekében. Hatvani László kiemelte, hogy a két utóbbi vélemény ellentétes a tagintézmények autonómiáját biztosító eredeti előterjesztéssel. Ugyanő említette meg azt is, hogy a gazdasági kérdések nincsenek letisztázva. Némi vita után az Egyetemi Tanács úgy határozott, hogy szövegváltoztatást javasol a szándéknyilatkozatban, melynek értelmében a Szövetségben részt vevő társintézmények ne hozhassanak az Universitas alap gondolatával és szándéknyilatkozatával ellentétes döntéseket. A változtatást a JATE rektora terjeszti a soron következő Universitas Tanácsülés elé.

Az Egyetemi Tanács egyhangú döntéssel lemondott két, az újszegedi Fűvészkerttel szomszédos telekre támasztott JATE-igénnyel, amelyet még 1966 óta tartott fent. Mivel a Fűvészkert fejlesztéséhez ezek a területek nem szükségesek, a tulajdonosok ismét szabadon rendelkezhetnek vele.

Módosult az egyetemi naptár. Az ET-döntése értelmében a szorgalmi időszak 1994. december 21-ig tart, a vizsgaidőszak december 22-től kezdődik.

A tanácsülés jóváhagyta a JATE és az Olajbányász Sportegyesület megállapodását, melynek értelmében az egyetem hallgatói használhatják az Olajbányász kajak-kenu sporttelepét. Módosították az egyetem Habilitációs Szabályzatát, megkönnyítve ezzel a szakbizottság munkáját. Ezután az ÁJTK Záróvizsga Bizottságának elnökeiről szavaztak a képviselők, majd államvizsga kérelmeket bíráltak el. Végezetül az egyetem gazdasági igazgatója, Kárpáti Tiborné beszélt az egyetem jövő évi gazdasági kilátásairól.

Közlemény

Előző számunkban olvashatták Tadeusz Kantor Halálszínház című kötetéről szóló kritikánkat. A kötet a PROSPERO Könyvek sorozatának első darabjaként jelent meg, és a MASZK (Magyarországi Alternatív Színházi Központ) Egyesület adta ki. A MASZK a JATE Anselmus Repülőszínházának tagjaiból alakult, s jelenleg a JATE Központi Épületének földszintjén, a Művészeti és Öntevékeny Csoportok irodájában működik.

A kiadó tájékoztatása alapján közöljük, hogy a MASZK a JATE, a SZOTE és a JGYTF hallgatói és oktatói számára 100 Ft kedvezményt ad a könyv árából, így a MASZK irodájában 689 Ft-ért lehet azt megvásárolni.

A város két pontján vásárolhatsz nálunk!

Centrum Áruház

Szeged, Tisza L. krt. 49.

Divatcentrum

Szeged, Széchenyi tér 15.

Ajánlataink a család minden tagjának:

- őszi – téli cipők, csizmák, sportcipők,
- téli dzsekik, szövetkabátok,
- szabadidőruhák, pulóverek,
- Mountain Bike kerékpárok, walkmanok, magnók, rádiók,
- márkás női, férfi parfümök, illatszerek,
- hátizsákok, füzetek, iskolaszerek,
- a Divatcentrum ACTIV sportszerek, szabadidőruhák, sporttáskák.

Mindent, amire NEKED vagy családotoknak szüksége lehet, megtalálasz a

CENTRUM ÁRUHÁZBAN

és a

DIVATCENTRUMBAN

TARTALOM

REKTOR – INTERJÚ
„Én az Universitas híve vagyok”

3

SZEGED '56
'56 mai szemmel

9

HÖK VOKS '94
Hallgatói Önkormányzati
Választások JATE-n

4

MÉDIA
A New York Times sztori

11

KÜLFÖLDI ÖSZTÖNDÍJAK
Van aki kapja, van aki marja

6

KRITIKA
Identitásformák

12

INTERJÚ
Lázár Ervin

7

ZENE
Kispál és a Borz

13

SZEGED '56
A szegedi egyetemisták '56-ja

8

DIVAT
Fogyókúrázzunk!

14

Szegedi Egyetem

A kommunikáció szak lapja

JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM

Főszerkesztő:

Keczer Gabriella

Szerkesztő:

Hegedűs Szabolcs

A szerkesztőbizottság tagjai:

Andok Mónika
Andrasics Krisztina
Fülöp Attila
Ökrös Csaba
Máthé Adrienn

Kiadói Tanács:

Dr. Szajbély Mihály
(felelős kiadó)
Dr. Havas Henrik
Mikola Gyöngyi
Keczer Gabriella
Hegedűs Szabolcs

Fotó:

Andrasics Krisztina

Tördelés:

Szegedi Egyetem
(A MONTANA KFT
támogatásával beszerzett számítógépen)

Reklám és terjesztés:

Palásti Márta

A szerkesztőség címe:

JATE BTK 6722 Szeged,
Egyetem u. 2-6. II. em.
Telefon: 62/321-111/3139-es
mellék, tel./fax: 312-311

Megjelenik

kéthetente egyszer

Ára: 19,50 Ft

Kapható a Délhír Rt.
újságárusainál, egyetemi
könyvtáraknál, alternatív
terjesztőknél
Előfizethető a szerkesztőség
címén.

Nyomda:

Szegedi Nyomda
Nyomdaigazgató:
Perényi Ottó
6720 Szeged, Feketesas u. 28.

ISSN 0230

„Én az Universitas híve vagyok”

– interjú Dr. Mészáros Rezsővel, a JATE megválasztott rektorával –

Dr. Mészáros Rezsőt, a JATE Természettudományi Kar dékánját választotta rektorrá az egyetem tanácsa október 13-án. A tudományegyetem új vezetője 1965-ben végzett a JATÉ-n biológia-földrajz szakon. Tanított, majd szakelőadóként dolgozott. Három évig a Szegedi Egyetem társszerkesztője. 1974-től a Gazdasági Földrajzi Tanszék munkatársa. 1980-ban védte meg kandidátusi értekezését. 1981-ben kapott docensi kinevezést. 1989-ben megvédte akadémiai doktori értekezését. 1990 óta egyetemi tanár. Ez év júliusától tanszékvezető.

HEGEDŰS SZABOLCS

– **Rektorként milyen örökséget vett át? Mi az, amit az elmúlt évek legnagyobb eredményeinek tekint, s mi az, ami a legnagyobb gondot okozza?**

– Mivel 1992 óta dékánként részt veszek az egyetem vezetésében, elég pontosan ismerem azt, hogy az intézmény milyen állapotban van, milyen pályán indult el. Úgy vélem, az elmúlt években kialakított pálya jó. Értem ezalatt az alapképzés palettájának bővítését, új szakok indítását, a hallgatói létszámnövelést. Fontosnak tartom azt, hogy a posztgraduális képzésben akkreditálttunk. Ez a társadalmi elismertség igen magas fokát jelenti. Emellett olyan önköltséges, másoddiplomát adó tanfolyamokat is indítottunk, ami a több lábon állás lehetőségét biztosítja és némi bevételhez is juttatja az egyetemet. Ezt az irányt folytatni kell. Annál is inkább, mert néhány éven belül egy demográfiai hullám következik be abban a generációban, amelyik egyetemre fog kerülni, s megindul a versengés a hallgatókért a felsőoktatási intézmények között. Mi ezt próbáljuk előkészíteni az előbb elmondott kínálatnőveléssel.

Az örökség másik köre rajtunk kívül álló örökség: az egyetem gazdasági helyzete, amit nem szabad általánosítva jónak vagy rossznak mondani. Éppen a magasan kvalifikált kutatói-oktatói gárda révén kutatási támogatásokban részesül. Évek óta sikeresen pályázunk OTKÁ-n, FEFÁ-n, Világbanki pályázatokon. Az alapfunkció ellátásának pénzügyi háttere egyre rosszabbá válik, a költségvetési támogatás egyre kevesebb, illetve a forint leértékelése következtében egyre kevesebbet ér. A következő esztendő még nehezebb lesz ebből a szempontból. Megpróbálunk valahonnan valamiféle pénzt szerezni. De ahogy a jövő évi költségvetés előkészítéséből látni lehet, a nominális szinttartás is óriási eredmény lenne.

Harmadik tétel az egyetem borzasztó rossz kollégiumi ellátottsága. Ez 20 százalék alatt van, talán legrosszabb az országban. Az ideális megoldás 800-1000 fős kollégiumi hely biztosítása lenne. A hallgatói létszám növekedése miatt a férőhely egyre kevesebb. Az elsős hallgatóknak, akik kollégiumot igényelnek, már több mint 50 százalékát kell elutasítani.

– **Programtervezetében azt írja, hogy a távlati következményeket is felmérő változtatások híve, és nem a drasztikus beavatkozásoké. Melyek**

azok a változtatások, amiket véghezvinné?

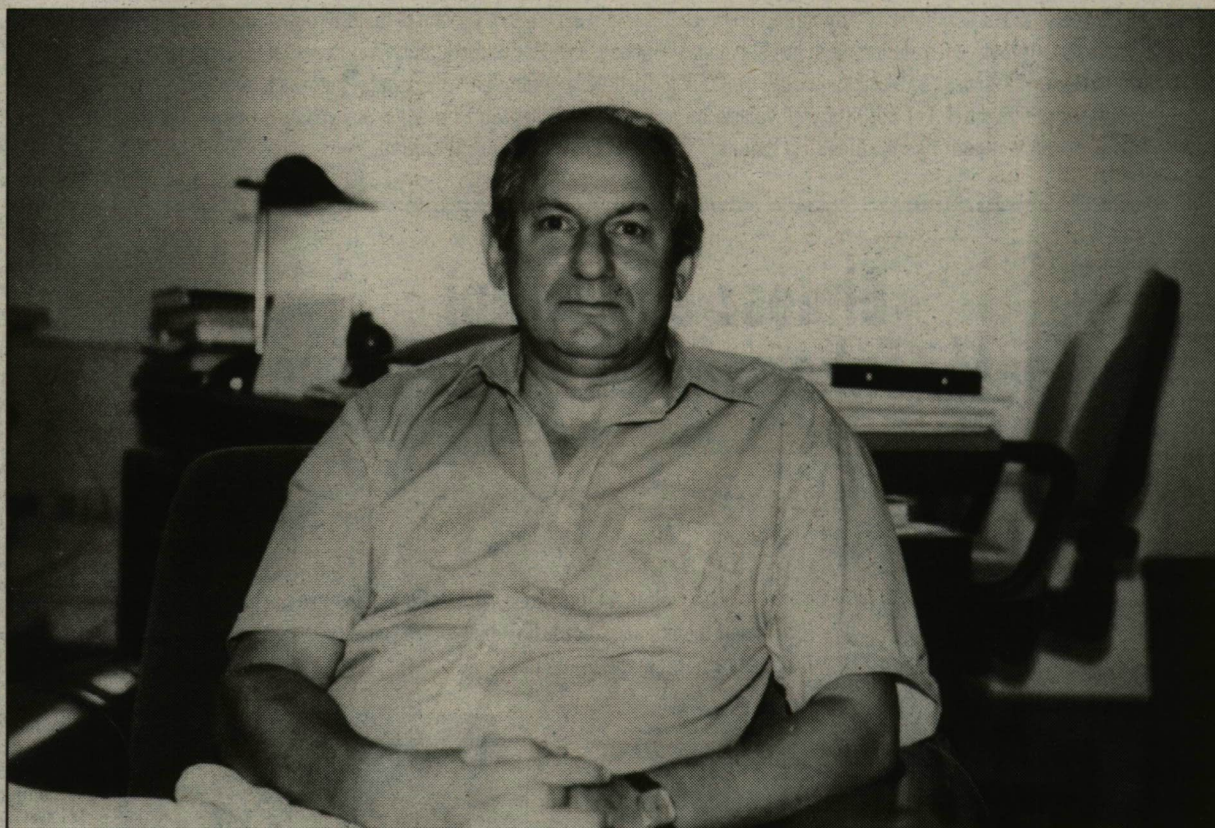
– Az oktatással kapcsolatban szeretnék az eddigi folyamatokat segítő döntésekre jutni. Az egyik a kreditrendszer bevezetése, amire feltétlenül szükség lenne ahhoz, hogy ezt a hatalmas hallgatói mennyiséget, a sokféle szakot kezelni tudjuk. Ez a hallgató oldaláról is jó, mert ha vannak is a továbbjutásnak feltételei, azon belül maga dönti el, hogy a tárgyakat milyen sorrendben tanulja. Tisztában kell látni a hallgatói teljesítményeket. Híve vagyok a normatív finanszírozás bevezetésének is azzal a feltétellel, hogy az legalább megközelíti a tényleges költségeket. A TTK-n már évek óta gyakorlat, hogy a megkapott költségvetési pénzt normatív irányban osztjuk el: a kísérletes tudományok többé kerülnek, a földrajz vagy a matematika kevesebbe. Jó lenne, ha a központi költségvetésből már eleve ilyen kondíciókkal jönnének a pénzek. Ez abból a szempontból is fontos lehet, hogy így az oktatás tényleges költségei nyilvánossá válnak. Ezek a legfontosabb dolgok, amiket szeretnék elindítani, de én két és fél évre leszek kinevezve, s ez az idő rövid ahhoz, hogy sok más elindítson az ember. A hosszútávú következmények figyelembe vételének hangsúlyozása azért is fontos, mert rémhírek terjedtek el létszámcsoökkentésekről, megszorításokról. Nem látom értelmét, hogy elküldjünk húsz-harminc embert, ez semmiféle problémát nem old meg. Ha kurtítani kell a felsőoktatás pénzügyi támogatását – amivel az ország fejlődése szempontjából sem értek egyet –, akkor először meg kellene nézni, hogy a kihezelyezett tagozatocskák, egységek milyen színvonalon oktatnak.

– **Programjában a vezetési stílus fontosságát is kiemelte. Ön milyen vezetési stílust akar megvalósítani?**

– A vezetéssel kapcsolatban az a fel fogásom, hogy ez egy csapatmunka, amelyben a választott testületeknek és személyeknek megfelelő helye van az egyetem működtetésében. A napi működtetésben szerintem a rektor és a három dékán konszenzusa a megoldás. Ez az egyetem belső egyensúlyának is feltétele. Rektorként azt tekintem feladatommak, hogy az egyetem külső kapcsolatrendszerét erősítsem, befeléd pedig a karok lehetséges önállóságának fenntartásával nyugalom, kiegyensúlyozott alkotólétkör legyen. Az itt dolgozó kollégák problémáira szeretnék szociális érzékenységgel is reagálni.

– **A rektor és a dékánok konszenzusa a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy kisebbfajta tanács alakulna?**

– Ezt inkább informatív fórumnak

Fotó: Andrasics Krisztina

„Az egyetem napi működtetésében a rektor és a három dékán konszenzusa a megoldás”

tekintem. Nem külön testület ez, hanem négy embernek az egységben gondolkodása. Amikor feszültség látszik a karok között bizonyos kérdések kapcsán, akkor szeretném a dolgot addig nem eldönteni, ameddig ennek a grémiumnak a konszenzusa nincs meg.

– **A kedvező folyamatok kapcsán szóba került a hallgatói létszám növekedése. Ön szorgalmazza továbbra is ezt a folyamatot, illetve meddig lehet ebben elmerülni a hallgatók-oktatók arányát tekintve?**

– A létszámnövekedésnek van egy ésszerű határa. Ez egyrészt a meglévő épületek befogadóképessége, másrészt van egy minőségi határ. Ha a jelentkező középiskolások létszám minősége gyenge, akkor nem célszerű 80-90 ponttal hallgatókat felvenni az egyetemre. Nem is a helyhiányt tartom a legégetőbb problémának, hanem a minőségi alsó határt. Várhatóan egy bizonyos idő múlva csökkenni fog az a generáció, amely jelentkezni fog az egyetemre. Az oktatói-hallgatói arány ezzel a mostani hallgatói létszámmal két-három éven belül eléri a nyugat-európai átlagot.

– **Lépünk ki az egyetem falain kívülre és beszéljünk az Universitasról. Mi az elképzelése erről, mit lehet ezzel kapcsolatban rövid, illetve hosszú távon megvalósítani, és mik a főbb akadályok?**

– Én az Universitas híve vagyok. Leglényegesebb akadályának a kerettörvény hiányát látom. Ismeretem van arról, hogy van törvénymódosítási javaslat, amely egyfajta szövetség kialakítását tenné lehetővé. Egy városban, ahol több felsőoktatási intézmény van, óhatatlanul adódnak olyan lehetőségek, amelyek az együttműködést segítik. Ennek erősítése önként nagyon nehezen fog menni, bár vannak olyan területek, ahol lehetne lépni. Amit hangsúlyozni szeretnék, az az áthallgatás. De el tudok képzelni a sportolás, az egyetemi könyvtárak, a nyelvtanulás esetében bizonyos egységes szervezetekeket. Nyilván vannak érdekellentétek az

intézmények között. Konkrétan a tanárképzésre gondolok. Párhuzamosan vannak tanszékek a főiskolán és az egyetemen, s úgy vélem, hogy akármelyik kormányzat hosszútávon nem fogja finanszírozni a párhuzamosságot. Az Universitas illetékes testületének afelé kell elmozdulnia, hogy az intézmények identitásának fenntartásával megtalálja azokat a pontokat, ahol együttműködés lehetséges.

– **Elégé aktuális most a volt szovjet laktanya sorsa. Van egy olyan elképzelés, hogy itt egy egyetemi campust kellene kialakítani. Mi erről az ön elképzelése?**

– Nekem ezzel ellentétes a véleményem. A volt orosz laktanya egyetemi campus kialakítására alkalmatlan, illetve nagyméretű pénzeszköz befektetését igényelné. Az egyetem a városfejlesztési koncepciónak is része. Felmerült, hogy az orosz laktanya tisztai lakásaiból legyen kollégium. Ezzel kapcsolatban ambivalens érzéseim vannak. Egyrészt a kollégiumi ellátottság rendkívül rossz, de a laktanyában történő kollégiumépítésnek nagyon sok egyéb feltétele is van: közlekedési, infrastrukturális gondok. Úgy érzem, az Universitason belül a laktanya felhasználását illetően nincs érdekegyenlőség. Úgy tűnik, a kollégiumépítés csak a JATÉ-nak érdeke, a többiek jól ellátottak e téren. Egy ésszerű telekcsere szívesebben el tudnék fogadni.

– **A parlament módosította a Felsőoktatási Törvényt, hogy az idén még ne kelljen tandíjat fizetni, s külön törvényt fog hozni erre vonatkozólag. Tandíj ügyben önnek mi az álláspontja?**

– A tandíj bevezetése valószínűleg elkerülhetetlen. Ha mértéke a jelenlegi közszájon forgó két-három ezer forint lenne havonta, akkor az egyetem költségvetésében nem sokat jelent. Én a tandíj bevezetésének híve vagyok. Viszont elleneznék egy bankkonstrukcióval való megoldást, tehát hogy hitelt vehessen fel a hallgató a tandíjra. Inkább hajlamos lennék egyfajta adókonstrukcióba elhe-

lyezni a tandíjat, akár úgy, hogy a szülő leírhatja az adóalapjából. A tandíj egyetemen belüli ésszerű felhasználásához olyan törvényi biztosítékokra lenne szükség, amelyek révén valóban az oktatásra fordíthatnánk ezt a pénzt, és nem elvonási tételként szerepelne.

– **Sokszor szóba kerülő téma az egyetem, illetve a város kapcsolata. Ön szerint hogyan válhat az egyetem a város részévé?**

– Ebben elég eretnek gondolataim vannak. A város intézményeinek jelentős köre igen nagy előnyöket szerez abból, hogy itt nyolcezer egyetemi hallgató van az év tíz hónapjában. Úgy képelem a városba való jobb beilleszkedést, hogy ennek valamiféle következménye is lenne az egyetemre. Megpróbálok erőfeszítéseket tenni azért, hogy azok az intézmények, melyek a hallgatók fogyasztásából profitot nyernek, valahogyan (például alapítvány formájában) az ebből származó jövedelmük egy részét a felsőoktatás számára juttatnák vissza. Létre kell hozni a város vezető testületeivel, civil és nem civil szervezeteivel a rendszeres kapcsolattartást, nem csupán protokolláris együttműködést, hanem a város életében való részvételt is. Az egyetemen felhalmozott szellemi erő a legkülönbözőbb városi problémák megoldásába bekapcsolható.

– **Hogyan látja a felsőoktatás és az egyetem jövőjét?**

– Optimistán. Egy leendő rektor induláskor nem lehet pesszimista. Ha az lenn, nem vállalta volna el ezt a funkciót. Az ország jövője szempontjából a minél nagyobb tömegű képzett ember megteremtése rendkívül fontos. Arra kellene vigyázni, hogy a hallgatói létszám növelésében nehegy eljussunk addig, hogy a végén munkanélkülieket képzünk. Tehát jó lenne, ha az egyre több hallgató képzésével együtt a gazdaság is megindulna egy kicsit, és mire ez a nagy létszám diplomához jutna, addigra lenne egy olyan társadalmi, gazdasági befogadó készség, ami lehetővé teszi az elhelyezkedést. ●

Választási tudnivalók

A Hallgatói Önkormányzat alapszabálya értelmében a Hallgatói Önkormányzat tagjait a hallgatók közvetlen, egyenlő, általános és titkos választáson választják meg. Minden hallgató, aki nem áll fegyelmi, vagy közügyektől eltiltó büntetés hatálya alatt, választó és egyben választható. A szavazás során Karonként egyetemi tanácsi tagokat, egyetemi tanácsi póttagokat, valamint – az adott Kar Tanácsába – kari tanácsi tagokat és kari tanácsi póttagokat választanak. Mivel a felsőoktatási törvénnyel párhuzamosan az Egyetemi Alapszabályzat kimondja, hogy az Egyetemi Tanács egynegyedét, de legalább egyharmadát a hallgatók választott képviselői alkotják, ezért Karonként 2-2 egyetemi tanácsi tagot és 1-1 póttagot kell választani. A Kari Szabályzatok karonként különböző számú

képviselőt engednek megválasztani (BTK 15+2, TTK 10+3, ÁJTK 9+3).

A választás kétfordulós és a szavazásban résztvevők számára tekintet nélkül érvényes. Az első fordulón (ez már lezajlott) a jelölés történik. A második fordulón csak az indulhat, aki a jelölését elfogadta. A második fordulón a megválasztható tanácstagok számánál háromszor több fő indulhat, mégpedig azok, akik a legtöbb jelölést kapták. Amennyiben az induláshoz szükséges legkevesebb szavazatot többen is megkapták, valamennyiük jogosult a második fordulón való részvételre. A második forduló alapján – a választható tagok számának függvényében – a legtöbb érvényes szavazatot kapottakat kell megválasztottnak tekinteni.

Körkérdés:

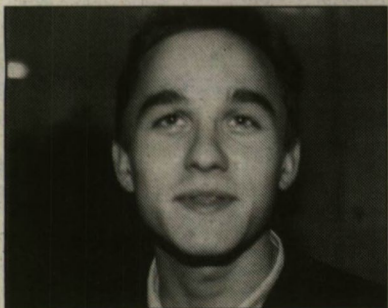
Elmész-e szavazni a hallgatói önkormányzati választásokra?

Németh Mihály, II. biológia:

– Igen, mindenképp. Még nem tudom, kire szavazok, de voksolni biztosan fogok...azaz...bocs. Évkiahagyó vagyok, így nem szavazhatok. De ha szavazhatnék, megtenném.

Mészáros Márta, I. angol-történelem:
– Azt hiszem, igen. De hogy kire fogok szavazni, azt még nem tudom. Azt, hogy kire nem, azt viszont tudom.

Nagy Csaba, III. angol-I. ált. nyelvészet:

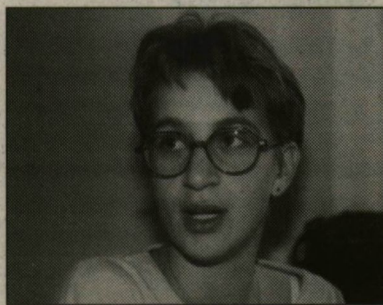
– Eddig még nem gondolkodtam erről. Talán érdemes lesz elmenni és szavazni, hiszen ez fontos kérdés. Lehet, hogy elmegyek.

Hajdú Krisztina, II. földrajz:
– Igen, elmegyek.

Tóth József, II. történelem-szociológia:

– Természetesen elmegyek. Jelölni ugyan nem jelöltem senkit, de szavazni mindenképp fogok. Voltam a keddi fórumon is, nagyjából már tudom is, kire adom majd a voksom. Egyébként a jelöltek nem folytattak igazán figyelemre méltó kampányt, és ez komoly hiba.

AKIKET JELÖLTEK, AKIK ELFOGADTÁK (VASTAGON SZEDVE) ÉS AKIK INDULHATNAK*(CSILLAGGAL JELÖLVE):

TTK:Egyetemi Tanácsi Hallgatói Képviselői Választások

Balázs István*, IV. kém., 20 jel.; Fekete Csaba*, III. kém., 18 jel.; Barna Gábor*, III. prog-mat., 14 jel.; Sallai Orsolya*, III. vegy., 14 jel.; Skultéti Tamás*, III. föld., 12 jel.; Mészáros Attila*, III. mat-számtek., 10 jel.; Serényi Tamás, I. mat-fiz., 9 jel.; Morschl Éva, III. biol., 7 jel.; Garamhegyi Ábel, V. mat-föld., 6 jel.; Sinka Róbert, II. föld., 6 jel.; Bálint András, III. kém-biol., 4 jel.; Kelemen Zoltán gergely, II. biol., 3 jel.; Rácz Bence, II. biol., 3 jel.; Asbóth Anita, III. mat., 2 jel.; Csáti Miklós, II. vegy., 2 jel.; Budai László, III. biol., 1 jel.; Buzder Lantos Lajos, III. kém., 1 jel.; Györgydeák Dezső, I. mat-fiz., 1 jel.; Molnár László, I. mat-tört., 1 jel.; Pálfi Gyula Péter, I. mat-kém., 1 jel.; Schmera Ákos, III. föld., 1 jel.; Sulák Katalin, IV. mat., 1 jel.; Szalay Dénes, V. biol-kém., 1 jel.; Szende Kristóf, III. föld., 1 jel.; Szi J Zoltán, III. fizika, 1 jel.; Szűcs Barnabás, III. mat-fiz., 1 jel.; Zvada Szilvia, II. köz-prog-mat., 1 jel.;

TTK Kari Tanácsi Hallgatói Képviselő Választások

Mészáros Attila*, III. mat-számtek., 29 jel.; Fekete Csaba*, III. kém., 18 jel.; Skultéti Tamás, III. föld., 16 jel.; Sallai Orsolya*, III. vegy., 14 jel.; Barna Gábor, III. prog-mat., 13 jel.; Tomka Gergely*, I. prog-mat., 13 jel.; Sinka Róbert*, II. föld., 11 jel.; Zvada Szilvia, II. kpm., 11 jel.; Barát János, III. mat., 9 jel.; Kelemen Zoltán Gergely*, II. biol., 9 jel.; Szalay Dénes*, V. biol-kém., 9 jel.; Sulák Katalin*, IV. mat., 8 jel.; Morschl Éva, III. biol., 7 jel.; Preklet István*, III. prog-mat., 7 jel.; Balázs István*, IV. kém., 6 jel.; Bálint András, III. kém-biol., 6 jel.; Balázs Péter, I. mat., 5 jel.; Hervay Tibor*, I. mat., 5 jel.; Illés Tamás*, I. mat., 5 jel.; Laufer László, I. mat., 5 jel.; Miklós Péter, III. kém., 5 jel.; Németh Lénárd*, I. mat., 5 jel.; Oszvát Márta*, I. mat., 5 jel.; Rácz Bence*, II. biol., 5 jel.; Csáti Miklós*, II. vegyész, 4 jel.; Asbóth Anita, III. mat-kém., 3 jel.; Aukszi Beatrix, III. kém., 3 jel.; Luif Ferenc, I. mat-kém., 3 jel.; Molnár Kolos, III. kém., 3 jel.; Szűcs Barnabás, III. mat-fiz., 3 jel.; Szűcs Gábor, I. prog-mat., 3 jel.; Budai László, III. biol., 2 jel.; Dömök Szilvia, I. mat-kém., 2 jel.; Kösler Zoltán, II. biol., 2 jel.; Labancz István, III. kém-föld., 2 jel.; Maróy Ákos, III. prog-mat., 2 jel.; Márton Judit, I. kpm., 2 jel.; Molnár László, I. mat-tört., 2 jel.; Nagy Péter, III. biol., 2 jel.; Pálfi Gyula Péter, I. mat-kém., 2 jel.; Szabó Anett, III. kém., 2 jel.; Tóth Tamás*, III. kém., 2 jel.; Bíró Csaba, I. mat., 1 jel.; Csontos András, V. mat-fiz., 1 jel.; Filus Zoltán, I. fiz., 1 jel.; Forczek Sándor, I. biol., 1 jel.; Függ Róbert*, I. mat., 1 jel.; Garamhegyi Ábel*, V. mat-föld., 1 jel.; Gémes Tibor, I. mat., 1 jel.; Györgydeák Dezső, I. mat-fiz., 1 jel.; Horváth Ferenc, III. fiz-biol., 1 jel.; Kármán László, IV. prog-mat., 1 jel.; Magyarai Gábor*, III. mat-fiz., 1 jel.; Markót Mihály, I. kpm., 1 jel.; Nagy Lajos*, II. mat-fiz., 1 jel.; Nagy Viktória, I. mat-fiz., 1 jel.; Palkó Rita, I. mat-fiz., 1 jel.; Schmera Ákos, III. föld., 1 jel.; Szende Kristóf, III. föld., 1 jel.; Tóth Imre, II. mat-kém., 1 jel.; Zsíros Ákos, I. kpm., 1 jel.

BTK:Egyetemi Tanácsi Hallgatói Képviselő Választások

Csillag Lajos*, III. tört., 12 jel.; Matiscsák Attila*, II. magy-szoc., 10 jel.; Béla Éva*, III. tört., 9 jel.; Arató Augustia*, II. angol, 5 jel.; Didics Dénes*, II. magyar, 5 jel.; Papp Tibor*, IV. ang-tört., 5 jel.; Regényi Kund*, Phd, 5 jel.; Beresek Éva, III. tört., 4 jel.; Majoros Gabriella, III. spanyol, 3 jel.; Szeverényi Sándor, II. magy-finn., 3 jel.; Köbli Klára, I. orosz, 2 jel.; Lóczy Tibor, III. tört., 2 jel.; Filus Zoltán, I. fiz., 2 jel.; Forczek Sándor, IV. ang-magy., 1 jel.; Csényi Zsolt, I. francia, 1 jel.; Döbrönte Katalin, IV. ang-ném., 1 jel.; Hatvani Gábor, III. tört-népr., 1 jel.; Kubatovics István, IV. ang-mat., 1 jel.; Zelenyánszky Balázs, V. magy-tört., 1 jel.

BTK Kari Tanácsi Hallgatói Képviselő Választások

Fülöp Attila*, III. tört-komm., 16 jel.; Papp Tibor*, IV. ang-tört., 13 jel.; Csillag Lajos*, III. tört., 11 jel.; Didics Dénes*, II. magyar, 10 jel.; Kubatovics István*, IV. ang-mat., 10 jel.; Lóczy Tibor*, III. tört., 10 jel.; Matiscsák Attila*, II. magy-szoc., 10 jel.; Szeverényi Sándor*, II. magy-finn., 10 jel.; Béla Éva*, III. tört., 9 jel.; Döbrönte Katalin*, IV. ang-ném., 8 jel.; Majoros Gabriella, III. spanyol, 6 jel.; Arató Augustia*, II. ang., 5 jel.; Simon László*, III. tört-komm., 5 jel.; Takács Zoltán*, IV. tört-ném., 5 jel.; Zelenyánszky Balázs*, V. magy-tört., 5 jel.; Magyar Roland*, I. ang., 4 jel.; Varga Tibor*, I. tört., 4 jel.; Besesek Béla*, III. tört., 3 jel.; Gárdos Bernadett, II. magy., 3 jel.; Józsa Mariann*, IV. olasz-tört., 3 jel.; Regényi Kund*, Phd, 3 jel.; Hajnal Edina, III. ang-tört., 2 jel.; Hatvani Gábor*, III. tört-népr., 2 jel.; Junger Endre*, IV. tört., 2 jel.; Mester Orsolya, III. tört-komm., 2 jel.; Muhari Adrienne*, IV. magy., 2 jel.; Árvai Anett, IV. ang-magy., 1 jel.; Baróti Judit, III. ang., 1 jel.; Bernátsky Ferenc*, III. tört., 1 jel.; Domokos Katalin, III. ang., 1 jel.; Fenyves Tamás, III. tört-komm., 1 jel.; Köfalvi Tamás, V. magy-tört., 1 jel.; Könczöl Csaba, V. magy-ang., 1 jel.; Lendvai Emese, I. magy., 1 jel.; Lengyel Szusanna, IV. magy-ném., 1 jel.; Mohácsi Szilvia, V. magy., 1 jel.; Ónodi Márta, II. tört-ném., 1 jel.; Szeley Ildikó*, V. orosz-tört., 1 jel.; Telek Ágnes, III. tört., 1 jel.; Vass Eszter, I. francia, 1 jel.

ÁJTK:Egyetemi Tanácsi Hallgatói Képviselő Választások

Szénás Tamás*, III. jog, 45 jel.; Zsíros Zsolt*, IV. jog, 45 jel.; Gertner Zoltán*, I. közg., 38 jel.; Maróthy Kornél*, II. jog, 23 jel.; Pusztai Gábor, I. jog, 12 jel.; Harka Ödön, III. jog, 8 jel.; Farsang László, IV. jog, 6 jel.; Karsai Krisztina, IV. jog, 6 jel.; Meskó István*, IV. jog, 4 jel.; Sharquiya Musa, I. jog, 3 jel.; Tóth Klára Krisztina, III. jog, 3 jel.; Bakacsi Attila, I. jog, 2 jel.; Kasza Péter Ferenc, III. jog, 2 jel.; Láng Péter, III. jog, 2 jel.; Majoros Gábor, III. jog, 2 jel.; Tamási Zsolt, III. jog, 2 jel.; Czombos Tamás, IV. jog, 1 jel.; Hajdú Zoltán*, I. jog, 1 jel.; Solymos László*, I. jog, 1 jel.; Várhelyi Olivér, IV. jog, 1 jel.

ÁJTK Kari Tanácsi Hallgatói Képviselő Választások

Pusztai Gábor*, I. jog, 68 jel.; Szénás Tamás*, III. jog, 54 jel.; Gertner Zoltán*, I. közg., 52 jel.; Maróthy Kornél*, II. jog, 43 jel.; Farsang László*, IV. jog, 41 jel.; Tamási Zsolt*, III. jog, 39 jel.; Zsíros Zsolt*, IV. jog, 35 jel.; Tóth Klára Krisztina*, III. jog, 28 jel.; Bakacsi Attila, I. jog, 27 jel.; Kasza Péter Ferenc*, III. jog, 25 jel.; Kaszás Dániel, I. jog, 24 jel.; Meskó István*, IV. jog, 18 jel.; Nagy Zsolt*, III. jog, 12 jel.; Ágoston Boglára*, II. jog, 10 jel.; Solymos László*, I. jog, 10 jel.; Fülöp Tamás*, II. jog, 9 jel.; Hajdú Zoltán*, I. jog, 9 jel.; Csernus Tibor*, II. jog, 5 jel.; Horváth Lajos, III. jog, 5 jel.; Nagy Attila, III. jog, 5 jel.; Takács Ildikó, III. jog, 5 jel.; Karsai Krisztina, IV. jog, 4 jel.; Lehoczy Dávid, II. jog, 4 jel.; Varga András, II. jog, 4 jel.; Gerecs Krisztián*, II. TB., 3 jel.; Horváth Szilvia, I. jog, 3 jel.; Léé Tamás*, II. jog, 3 jel.; Lipták József Attila, III. jog, 3 jel.; Sahin-Tóth István, III. jog, 3 jel.; Turcsik Magdolna, IV. jog, 3 jel.; Barna Krisztina, IV. jog, 2 jel.; Husz Norina, III. jog, 2 jel.; Láng Péter, III. jog, 2 jel.; Mészáros Milán, III. jog, 2 jel.; Nagy Anita, III. jog, 2 jel.; Péter Zoltán, III. jog, 2 jel.; Sebők Krisztián, I. jog, 2 jel.; Sharquiya Musa, I. jog, 2 jel.; Simon Ágnes, III. jog, 2 jel.; Szabó Róbert, III. jog, 2 jel.; Tölgyvári Tamás, III. jog, 2 jel.; Balogi Marcell, IV. jog, 1 jel.; Garamvölgyi Balázs, III. jog, 1 jel.; Harka Ödön*, III. jog, 1 jel.; Horváth Tamás, III. jog, 1 jel.; Kasztory Péter, III. jog, 1 jel.; Kovács Gergely, III. jog, 1 jel.; Nagy Brigitta, III. jog, 1 jel.; Nemes Andrea, IV. jog, 1 jel.; Pap Lajos, IV. jog, 1 jel.; Pocsai Boglárka, III. jog, 1 jel.; Szabó Levente, III. jog, 1 jel.; Senczi Erika, IV. jog, 1 jel.; Szilágyi József, IV. jog, 1 jel.; Tóth Zoltán, III. jog, 1 jel.; Várhelyi Olivér, IV. jog, 1 jel.; Veress Zsolt, II. jog, 1 jel.

A jelölések és az indulásra jogosultak karonkénti megoszlása:

ÁJTK: 20/7(E.T.), 57/19(K.T.); BTK: 19/8(E.T.), 40/24(K.T.); TTK: 26/8(E.T.), 64/22(K.T.).

EHÖK számvetés

November 8.: EHÖK elnökké választják Jaczkovics Lászlót, az elnökhelyettes Németh Miklós lett.

Az Állami Számvevőszék ellenőri a HÖK-öt is. Béla Éva felvetette a Prudentia Alapítvány és a körülötte kialakult negatív hangulat ügyét.

November 11.: Feláll a teljes testület, elosztják a pozíciókat. Külügy: Karsai Krisztina, Sport: Baranyai József, Kultúra: Béla Éva, Klubtanács: Farsang László, Költségvetés: Mayer János, Kollégiumok: Wimmer András, Szociális támogatás: Barna Gábor, Mayer János.

Elutasítják azt a felvetést, hogy saját sajtófőnöke legyen a HÖK-nek. Próbálják javítani a hallgatók és a HÖK közti információáramlást.

November 18.: Felmerül Kollégiumügyi Bizottság felállításának gondolata. Javaslatok merülnek fel a Testnevelés Tanszék repertoárjának bővítésére. A Szegedi Egyetem egy oldalt biztosít a HÖK-nek aktuális információk közlésére.

November 23.: Létrehozzák a Kollégiumügyi Bizottságot.

Kezdődik a költségvetés vitája, ismertetik az 1994-re előirányzott tetteket. A költségvetést előkészíti: Mayer János, Németh Miklós, Barna Gábor, Jaczkovics László, Majó Zoltán. Az OFÉSZ választmányba a szegedi régióból Nagy Miklós SZOTE hallgatót delegálják.

November 25.: Meghosszabbítják Majó Zoltán irodavezetői szerződését. Módosításokkal elfogadják a HKB alapszabályát.

Az Egyetemi Tanácsba karonként két főt és az EHÖK elnököt delegálják, így élnek a törvényben biztosított maximális lehetőséggel, elérik az egyharmados arányt az Egyetemi Tanácsban.

Béla Éva jelentése az egyetem kulturális ügyeiről. Cél: A Kulturális Titkárságot is az egyetem finanszírozza, ne a HÖK. Az öntevékeny csoportokat legitimizálni kell, hogy elszámoltathatók legyenek. Profi szervezeteket nem támogat a HÖK.

December 2.: Elfogadták a hallgatói normatíva 1994-es felosztásának tervét. A kollégiumi felvételik körül tiszta helyzetet kell teremteni, ezért az EHÖK ezután nagyobb szerepet vállal az ellenőrzésben, a hallgatók érdekében.

December 9.: Javasolják, hogy a különéljárás díjakból befolyt összeget (590 ezer forintot) fordítsák a JATE Klub felújítására.

Kibővítik a szociális kérdőíveket és a szociális szabályzatot. Pontosabban körülírják a pályázati feltételeket.

December 16.: A vizsgaidőszakra Operatív Bizottságot állítanak fel.

Január 31.: Egyetemi szerződés a MÁV-val, diákszálló működtetéséről. A HÖK szerződést kötött a Burger Kinggel, mely 20%-os kedvezményt biztosít a hallgatóknak.

A HÖK külön tétel lett az egyetemi költségvetésben.

Február 3.: Megállapodás a Squash Klubbal, kedvezményt biztosítanak a JATÉ-s hallgatóknak. Tervezik közös JATE-SZOTE kulturális szervezet létrehozását.

Február 11.: A HÖK 400 ezer forint támogatást kér az egyetemi költségvetésből. A HÖK 150 ezer forinttal támogatja a JATE SC-t.

Szankciókat fogalmaznak meg a szociális adatlapok helytelen kitöltése estére.

Február 17.: A HÖK sajtóreferenszév Bajnai Zsoltot nevezik ki (egyetlen pályázó volt a posztra).

Február 22.: Kármán László információs kiadványát (Hallgatói Információs Zsebkönyv) 40 ezer forinttal támogatja a HÖK.

A Miskolci Programozó Bajnokságra induló csapat 20 ezer forint támogatást kapott.

Február 24.: A HÖK Phd fórumot kezdeményez.

A Benetton 10% kedvezményt ad a JATÉ-s hallgatóknak.

Március 3.: A könyvtárvány fénymásolásra váltható a Prudenciánál. Elkészült a Móra Kollégium helyzetértékelése, továbbítják Czucz Ottó rektorhelyettesnek. Határozat: a HÖK Irodán politikai anyag nem készülhet és kifüggeszteni sem lehet ilyet.

Március 10.: A Klubtanács kritikus véleményét mond a klud működéséről. (Nem tekinthetnek bele az ügyekbe, nem veszik figyelembe őket.)

A HKB beszámolt arról, hogy idén Göttingenbe, Udinebe, Bonnba és Kolozsvárra szerveznek csereprogramot. OFÉSZ közgyűlésre Majó Zoltán, Barna Gábor és Jaczkovics László utazik.

Március 17.: Szabályozzák a HÖK Iroda rendjét, például vidékre, külföldre telefonálni csak az irodavezető tudtával lehet.

Ismeretlik a JATE Klubról a rektornak írt véleményét.

Március 24.: Javasolják a HÖK-n belül Phd Bizottság létrehozását.

ÖKRÖS CSABA

– Az új EHÖK elnök megválasztásával lejárt a mandátumod. Hogy érzed, el tudtad látni a rád bízott feladatot?

–Amikor arról beszélünk, hogy az EHÖK vagy az elnök jól ellátta-e a feladatát, nem szabad elfelejtenünk, hogy volt előttünk három év, amikor az önkormányzatok és az elnökök nagyon jól dolgoztak, aminek eredményeképp a szegedi HÖK az ország egyik legerősebb és legszelebb hallgatói jogkörökkel felruházott önkormányzatává vált. Az idei évünk, az én csapatom munkája az előző három év eredményeire épült. Ez a – miénket is beleszámítva – négy év igazából egy folyamatként fogható fel. Az első év a „megkapaszkodás” éve volt, a másodikban Várnagyék idején a „térhódítás” folyt, a harmadikban Garamhegyiékkel a pozíciókat bővítettük, kezdtünk beleépülni az egyetemi hierarchiába, vagyis egyre több dologban volt elfogadott, hogy hallgatók ülnek a székekben, a jelenlegi – a negyedik – évben pedig, amiért én végső soron sikeresnek érzem, az idáig elérték érdemi jogforrásokban történő kodifikálása történt meg. Gondolok itt a felsőoktatási törvényre, az Egyetemi Statutumra és a JATE HÖK Alapszabályára. Tehát azt gondolom, hogy lezártunk egy korszakot, ami az alapozás korszaka volt és megteremtettük a kereteket az elkövetkezendő évek működéséhez. A megítélés pedig a későbbiek dolga.

– Mi az, amit a legfontosabbnak tartasz az elmúlt egy évben elérték közül?

– A HÖK Alapszabályt. Ebben, bár nem lett túlságosan dagályos, gyakorlatilag minden mozdulatunk követhető, majdnem azt is lehet tudni, hogy az EHÖK elnök mikor kel föl, mikor mit szavaz. Ha valaki ezt végélgolvassa, pontos képet kap arról, hogy a Hallgatói Önkormányzat milyen mechanizmus útján működik.

– S mi az, amit a tervezetek, de mégsem tudtatok véghezvinni?

– A szociális támogatási rendszer. Még mindig nem harmonizálnak elég jól a különböző szociális jellegű juttatások egymáshoz. Tehát még mindig elképzelhető, hogy valaki úgy kap egyszerre lakhatási támogatást és állandó szociálmat (vagy akár egyiket sem a kettő közül), hogy realisan csak az egyikre lenne jogosult, arra viszont igen. A most megválasztott testületre marad egyfajta „szegénységi pontlista” által szabályozott rendszer kidolgozása, amelyben a hátrányokat pontra lehet váltani, és azzal „fi-

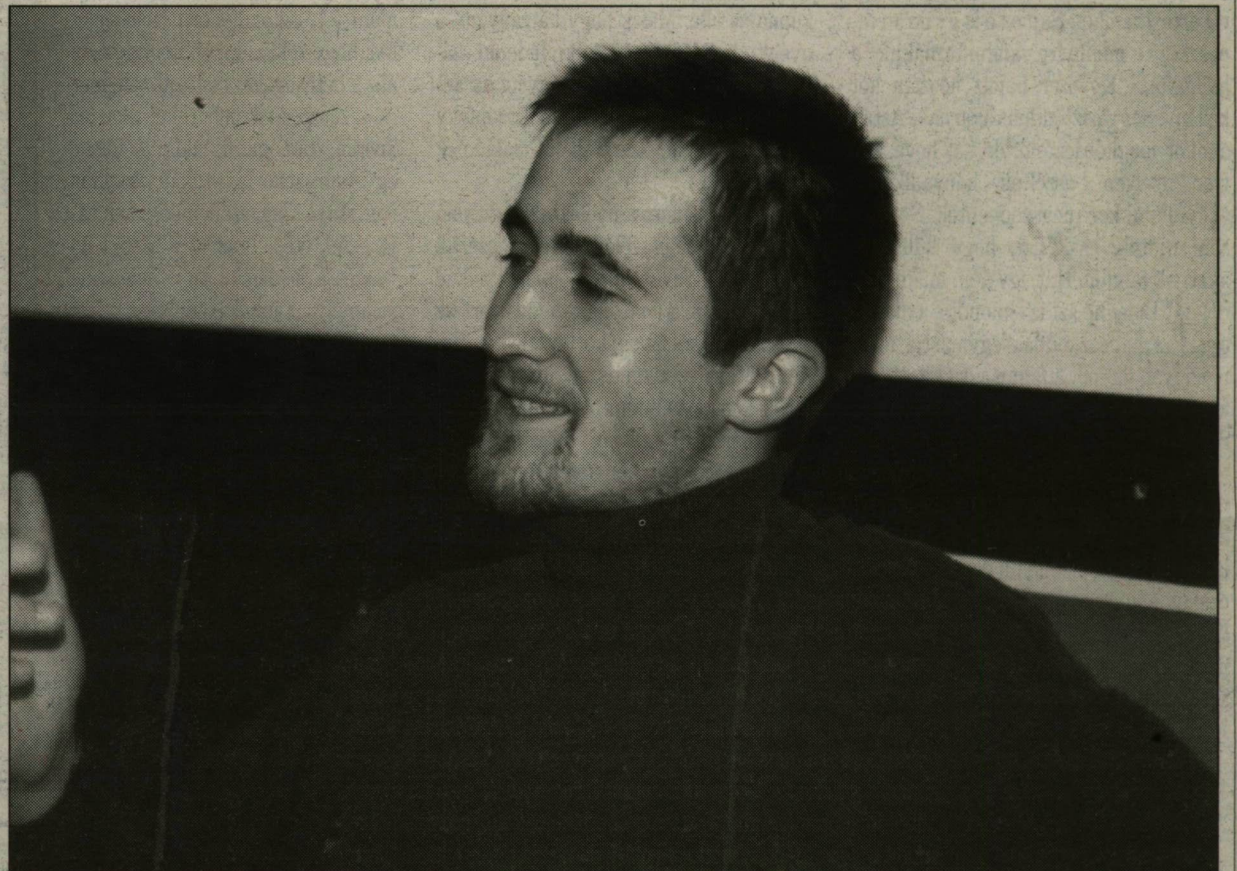
zetni” mondjuk a kollégiumért, a laktámért, a szociálmatért. Most már 90 százalékgig számítógépes, objektív a rendszer, és csak 10 százalékat jelent a hallgatói képviselők pontozásos értékelése. A kérvények elolvasása és pontozása persze mindig szubjektív marad. A HÖK szubjektumát – ami miatt mindig kritizálják – ennél jobban nem lehet kiszorítani, de a négyfajta juttatás (állandó, eseti szociálmat, laktám, kollégium) egységes, átjárható rendszerben való kezelését el kell végezni.

– Hogy érzed, mekkora súlya van az EHÖK képviselőknek az Egyetemi Tanácsban?

– Azt hiszem, hogy jelentős. Az egyharmados részvételi arány egy jó vezérszónok EHÖK elnökkel erősen meghatározza a Tanácsot. Attól a pillanattól kezdve, hogy a kezdetekkel ellentétben nem a HÖK-re, hanem ismét egymásra figyelnek az oktatók és egy kicsit megoszlanak, a HÖK a mérleg nyelve.

– A korábban a hallgatók HÖK irányába mutatott érdektelensége szerinted változott az elnökség alatt?

– Alapvetően nem. Egy kicsit meg is lepott a választásokon való nagy részvétel. Persze az érdektelenséget a maga helyén kell értékelni. A '89–90-es forradalmi hangulat, ami az ifjúságot is megmozgatta, mára elült, az országos politikában is megfigyelhető a közügyektől való elfordulás. Mindenki a maga dolgait intézi. Az egyetemisták körében is ez a helyzet. Ezzel meg kell próbálni együtt élni, de a HÖK képviselőinek tudniuk kell, hogy

Fotó: Ökrös Csaba

akkor is jól kell dolgozniuk, ha nem figyelnek rájuk.

– Nyílt titok, hogy vannak olyan képviselők, akik nem dolgoznak kellő intenzitással. Ezt hogyan lehetne megszüntetni?

– Az EHÖK kilenc képviselője egy ideális arány a feladatok elosztására. A kari képviselők sokkal kisebb feladatokat

látnak el, sokkal többen. Szerintem lényegesen kevesebbre lenne szükség, ám a Kari Tanácsokban magasan kell tartani a hallgatói képviseletet, ami egyben érdekünk is (a Kari Szabályzatok előírják, hogy a kari tanácsok egyharmadának hallgatói képviselőkkel kell állnia – Ö.Cs.), de minden szempontból tekintve a legideálisabb megoldás az lenne, hogy a Kari Tanácsok létszámát normális szintre szorítani vissza.

– Megválasztásodkor hiányoltad a hallgatók és a HÖK közti kommunikációt és a nagyobb publicitást. Hogy érzed, javult?

– Az biztos, hogy a hallgatók nem érzik úgy, hogy a HÖK beleköltözött a hétköznapijukba, de elsősorban a kari újságoknak köszönhetően a médián keresztül tudtunk szólni a hallgatókhoz. Sokkal nagyobb kommunikációt azonban – úgy érzem – nem sikerült folytatni, bár ezt a hallgatók nem is nagyon igényelték.

– EHÖK elnökséged mellett OFÉSZ alelnök is vagy. A hallgatók érdekképviselője országos szinten mennyire sikeres?

– Az OFÉSZ mindent elkövet a hallgatói érdekek eredményes képviseletéért és tekintettel arra, hogy gyakorló hallgatói önkormányzati elnökök a tagjai,

erre meg is van minden esélye. Szeretnénk a felsőoktatási törvényhez hozzányúlni, a normatívát felemeltetni...

– Ennek mekkora az esélye?

– Kicsi, a Békési-féle koncepciót gondolom nem kell bemutatni. A tandíj ügyében az OFÉSZ egy konstruktív tárgyalási pozíciót foglal el, de egy általános hallgatói szociális terheket növelő tandíj bevezetését, ami miatt valaki a felsőoktatásból kiszorul, nem vagyunk hajlandók elfogadni. Mindenféleképp ragaszkodunk ahhoz, hogy a megfelelő, felvételi előtti információ – hol mennyit kell fizetni –, mindenkihez eljusson. Elkeserítő azonban, hogy mivel a decemberben megjelenő Felvételi Tájékoztató nem tudja megvárni az intézményekben majdan kialakított differenciált összegeket, a Művelődési Minisztérium, hogy a kormányprogramban megfogalmazott határidőt betartsák az egységes tandíjat akarja bevezetni.

– Az idén végzel. Mit fogsz utána csinálni?

– Több dolgot. Elképzelhető, hogy doktoranduszként a Római Jogi Tanszéken maradok, az OFÉSZ alelnökséget tovább csinálom és egy ügyvédi irodában leszek ügyvédjelölt.

1993/94

Április 5.: Értékeltek, elemezték az Egyetemi Statutumot. A HÖK alapszabály módosításának kezdete.

Április 7, 12.: Az EHÖK alapszabály részletes vitája.

Április 14.: Módosítják a Tanulmányi- és Vizsgaszabályzatot.

A lakhatási támogatáshoz is azt a formulát kell kitölteni, amit a szociális támogatóhoz.

Április 21.: További módosító javaslatok az alapszabályhoz.

Meghosszabítják a szerződést a Squash klubbal.

Április 28.: Javasolják, hogy a doktoranduszok is járuljanak hozzá azokhoz a költségekhez, melyekhez a graduális hallgatók is hozzájárulnak.

Pályáznak a FEFA-hoz számítógéppért.

A HÖK telefonokat csak egyéni kóddal lehet használni.

Május 5.: A JATE HÖK hallgatónként 100 forintot kap a költségvetésből.

Beszámoló az OFÉSZ gyűlésről. Tárgyalnak az Agrobankkal hallgatói hitel-lehetőségről.

Május 12.: A HÖK tagok normatívához kötött ösztöndíj-kiegészítést kapnak. Balogi Marcell kocsmatérképéhez nem nyújt támogatást a HÖK.

Május 26.: Beszámoló, hogy a közös költségek viselésébe a Phd hallgatók nem akarnak beszállni. (A HÖK havi 600 forintot szeretne kapni a doktoranduszoktól.)

Nem támogatják 15 ezer forinttal a Melódiák című lapot.

Augusztus 24.: A végzős hallgatókat felváltották az EHÖK-ben, Baranyai József helyett Csontos András, Németh Miklós helyett Kósa László került a testületbe.

Az elsőők 3600 forint alanyi juttatást és 1500 forint beiskolázási segélyt kapnak. Tárgyalnak a Hallgatói Bolt és a hallgatói vásárlókártya ügyében.

Szeptember 11.: A hallgatói vásárlói klub kialakítására jelentkező cégek képviselőit meghallgatták.

Szeptember 15.: A sportügyeket Baranyai Józseftől Barna Gábor veszi át.

Szeptember 28.: A HÖK meghallgatta Dr. Mészáros Rezső rektorjelöltet.

Elutasították az AJTK HÖK kérelmét, hogy saját hatáskörükön belül döntsenek a lakhatási támogatásról.

Október 13.: A HÖK irodavezetői állásra pályázatot írtak ki.

Felsorolásunk természetesen nem teljes, csak az általunk fontosabbnak vélt eseményeket emeltük ki, amelyek az átlag egyetemistának is érdekesek lehetnek. Köszönjük a HÖK iroda, különösen Majó Zoltán segítségét.

Külföldi ösztöndíjak

Van aki kapja, van aki marja

(Folytatás a címloldalról)

Az antivilágban országos elosztás alapján működtek a külföldi ösztöndíjak, s egyszerű egyetemistaként tényleg kevés esély volt a kijutásra. Mára megszűnt ez a centralizmus, de ezzel a dolog kaotikussá vált. Folyamatosan érkeznek pályázatok a Külügyi Osztályra más egyetemekről, nagykövetségekről. Bár Balogné Molnár Gabriella osztályvezető szerint van egy októberi és egy tavaszi hullám, amikor különösen sok lehetőség-ről értesítik őket. Sajnos ő is gyakran tapasztalja, mennyire alulinformáltak a hallgatók. „Egyszer bejött hozzám két kislány, hogy ösztöndíjat akarnak. Aztán amikor megkérdeztem: de hát hová, milyen nyelven beszéltek, hányadikosok vagytok, akkor megszeppentek. Semmit sem tudtak, csak azt, hogy külföldön akarnak tanulni. Hát, így nem működik a dolog!” Balogné azt is elmondta, a diákok gyakran panaszkodniak egymásra, mert néhányan letépi a faliújságra kitett plakátot, nehogy más is tudjon a lehetőségről.

Néha még így is tizenötszörös a túljelentkezés, pláne a TEMPUS-ra, ami a legnépszerűbb a JATE-n. Erre a tanszék is szívesen elengedik diákjaikat, még ezeket a kurzusokat fogadják el leginkább. Más ösztöndíjakat a tanárok gyakran gyanakodva kezelnek, s általános az a szemlélet: elmegy a diák fél évre lógni. Így a külföldi tanulás gyakran azzal jár,

hogy itthon évet kell halasztani, esetleg ismételni. Ezzel szemben külföldön a másutt tanult kurzusokért is lehet kreditet kapni. Sőt, néhány egyetemen (Aalborg, Sussex) egyenesen kötelező két szemesztert külföldön hallgatni, mert csak így kaphatnak diplomát a diákok. Persze, nekik anyagilag is megoldható a dolog, mert az otthoni ösztöndíjat kapják külföldön. S amiből meg lehet élni Angliában, abból meg lehet élni Spanyolországban is. De hiába menne bárhová a magyar diák, az itthoni ösztöndíjából felkopna az álla. Másik nagy hátrányunk a nyelvtudás. Míg nyugaton mindenki számára természetes második nyelv az angol, addig itthon a kötelező középfokú nyelvvizsga megszerzése is sokaknak gondot okoz.

Külön csoport a nyelvszakos diákok. Nekik korábban féléves részképzésük volt a tanult nyelv országában. Például német szakon a második szemesztert az egész évfolyam az egykori NDK-ban töltötte. Mára ez a rendszer csak az orosz tanszéken maradt fenn, ők továbbra is tanulhatnak Odesszában, Pétervárott. A többi nyelvszakos kénytelen egyedül kikaparni magának a gesztenyéjét.

Az is általános tapasztalat, hogy a diákok egy része összeesapott, egy délután alatt megírt pályázatot ad be. Az ilyeneket persze elutasítják. Ficzko Ildikó, az Amerikai Felsőoktatási Információs Központ vezetője szerint a kényelmes jelentkezési folyamat két évig tartana.

A JATE anyagilag nincs abban a helyzetben, hogy önerőből támogassa a diákok külföldi tanulmányait. Erre a célra ebben az évben már a minisztérium sem tudott pénzt adni. A FEFA-tól – minisztériumi támogatással – kapott összeg pedig csak arra elég, hogy a konferenciákra kiutazóknak – tanároknak, diákoknak egyaránt – napi-díjat fizessen.

Persze a nyugat sem csak jószívűségből, érzelmi felbuzdulásból ajánl fel ösztöndíjakat. Nem véletlen, hogy sokkal inkább posztgraduális lehetőségeket biztosítanak, mert csak olyan szakembereket akarnak kivinni, támogatni, akik a fogadó egyetem szekerét is tolják – szakmailag. Anyagilag, szellemileg csak ez a jó befektetés. Igaz ez a tárgyi fejlesztésre is. Hiába kap támogatást valamely tanszék műszer vagy egyéb berendezés megvételére, ki van kötve, csak nyugatról szerezheti be azt. Kapunk tehát pénzt, de az más csatornákon visszafolyik származási helyére. Ami nekünk lehetőség, az a másik oldalról nézve: üzlet.

(A Szegedi Egyetem ezután folyamatosan tájékoztat az új külföldi ösztöndíj-lehetőségekről.)

FELSOOKTATÁSI INTÉZMÉNY	KINÉL ÉRDEKLŐDŐ	SZERVEZETT LEHETŐSÉGEK	FŐ	IDŐ-TARTAM	ESÉLY
József Attila Tudományegyetem	Balogné Molnár Gabriella JATE Külügyi Osztályának vezetője	1. Államközi ösztöndíjak - MKM, inkább posztgraduális - MÖB lehetőségei, januárban hirdetve - Svájci nagykövetség programja		-9 hónap	
	HÖK Karsai Krisztina, a HKB elnöke	2. Közvetlenül külföldi egyetemek felajánlása			A kinti egyetem bírálja el
	BTK Lesznyák Ágnes, pályázati referens	3. DAAD Deutscher Akademischer Austauschdienst	-50-60 fő/Mo.	-10 vagy 5 hónap	-Nehéz
	ÁJTK Farkas Beáta, oktatási dékánhelyettes	4. British Council	-1 fő/Mo.	-egy félév	
	TTK Toldi József dékánhelyettes	5. Testvérvárosi kapcsolatok: Toledo USA	-2fő/Szeg.	-9 hónap	-Csak tandíjengedés
	Amerikai Felsőoktatási Információs Központ, a Központi Könyvtárban Ficzko Ildikó	6. Testvéregyetemek felajánlása -Turku -Udine, Párma 7. Tempus Februárban érdeklődj -JEP -Hallgatói JEP 8. Alapítványok -Pro renovanda -Soros Alapítvány -Konrad Adenauer Stiftung -Carl Friedrich von Savigny -Robert Schuman -Osztrák-Magyar Akció Alapítvány	-4 fő -10 fő	-egy félév	-Rektor dönt -Kinti egyetem dönt
Szegedi Orvostudományi Egyetem	ÁOK Suhár Nikolett, Várkonyi Katalin	1. Cseregyakorlat	-30 fő	-4 hét	-Sok, itthoni elbírálás
	GYOK Kákonny Anett	2. Csere TDK	-5 fő	-4-6 hét	-Csak harmadévtől
	FOG Csengery Attila	3. Tempus	-10 fő	-3 hónap	-Brüsszeli elbírálás
Juhász Gyula Tanárképző Főiskola	Györkei Zoltánné Külügyi Iroda	1. DAAD 2. Részképzés 3. Pro renovanda	-20 fő	-1 szemeszter	-Francia és irodalmi tanszékről
Szegedi Élelmiszeripari Főiskola	Káspéter József Élelmiszerfizikai Tanszék vezetője	1. IAESTE International Association for the Exchange of Students for Technical Experience 2. FISEC Food Industry Students Europien Council	-2-3 fő	-4-8 hét	Inkább vállalkozó menedzser szakon van esély

Nem célunk minden lehetőség felsorolása a táblázatban -ez lehetetlen is lenne. De adunk néhány alapinformációt a külföldi ösztöndíjakról, amelyek megkönnyítik a tájékozódást az adatok labirintusában.

Mit kell tudni a TEMPUS-ról?

SIMON LÁSZLÓ

A TEMPUS az Európai Unió programja; célja a kelet-közép-európai térség felsőoktatásának fejlesztése, strukturális átalakítása és a térség egyetemeinek és főiskoláinak nyugati egyetemekkel való együttműködésének elősegítése. Lényeges, hogy kutatási tevékenység TEMPUS-forrásból NEM támogatható, kivéve ha az közvetlenül a tanulási tevékenység részét képezi (doktori, posztgraduális tanulmányoknál). Az 1994-95-ös tanévre vonatkozó magyarországi költségvetés 16 millió ECU (több, mint 2,1 milliárd Ft).

Milyen tevékenységeket támogat a TEMPUS-program? A számunkra legfontosabbak az ún. közös európai projektek (JEP-ek). Erre a pályázat formára legalább három intézmény együttese, azaz egy nyugati és egy magyar egyetem vagy főiskola és egy harmadik intézmény (ez lehet vállalat, egyetem vagy egyéb) nyújthatja be pályázatát. A JEP-eknek két fajtájuk van: a strukturális projektek, amelyek fő célja a felsőoktatás fejlesztése (tantervfejlesztés, új tantervek készítése, továbbképzések, irányítási rendszerek fejlesztése stb.). A másik fajta, az ún. mobilitási JEP a hallgatók külföldi részképzését, tapasztalatszerzését igyekszik támogatni. Feladata a hallgatói

mobilitás szervezett formákban történő elősegítése és a külföldi tanulmányok lehetőségének biztosítása. Ez az a forma, amelyen keresztül a legtöbb hallgató külföldre utazhat tanulni. A közös projekteken kívül (melyek benyújtási határideje az új idényben 1995. január 31.) léteznek még az Egyéni Mobilitási Pályázatok (IMG), amelyekre kérelmet oktatók, intézményi, igazgatási dolgozók és oktatási szakemberek nyújthatnak be, hallgatók nem.

A hallgatók bekapcsolódására, külföldi TEMPUS-ösztöndíjak elnyerésére a saját egyetem vagy főiskola, illetve az egyes tanszékek részvételével szervezett közös európai projektek adnak lehetőséget. A pályázat illetve a bekapcsolódás módjáról a projektben résztvevő intézmény, vagy tanszék tud felvilágosítást adni. A pályázatok elbírálása párhuzamosan történik: itthon a felsőoktatás szakértői a pályázatok szakmai, míg Brüsszelben az Európai Tempus Iroda az általános minőségét, kidolgozottságát vizsgálják. A döntést az összevetések, egyeztetések után az Európai Unió Bizottsága hozza.

A következő számunkban még visszatérünk a TEMPUS-ra; addig is az éppen futó programokról az illetékes tanszégeken, vagy az illetékes intézményi külügyi irodán érdeklődjetek.

A társadalomtudományok eszközrendszerének és módszereinek korszerűsítéséért
Alapítvány

Pályázati felhívás

Alapítványunk több, az Amerikai Egyesült Államokban működő egyetemi tanszék és alapítvány megbízásából pályázatot hirdet egy szabadon kiválasztható amerikai egyetemen eltölthető két féléves ösztöndíjra.

Pályázati feltételek:

- 20 és 30 év közötti életkor;
 - valamely magyarországi bölcsészkaron, jogi karon, szociológiai intézetben vagy a Közgazdaságtudományi Egyetemen vagy ilyen egyetemeken, karokon szerzett végzettség, vagy ezen egyetemeken betöltött hallgatói státusz,
 - minimum középfokú angol nyelvtudás.
- Megjegyzés: Egyenlő eséllyel pályázhatnak hallgatók és diplomával rendelkezők, mert a rendelkezésre álló helyeket eleve elosztottuk a kétféle pályázói csoport között.

Az ösztöndíj tartalmazza

- az útiköltséget oda és vissza és egyszeri évközbeli hazautazás költségét,
- az egyetemi tandíjat és minden olyan kötelező díjat, amit a hallgatónak az egyetem hallgatójaként, vagy postgraduate studentjeként fizetnie kell,
- havi 1500 dollárt, el nem számolandó megélhetési támogatást,
- az év folyamán 10.000 dollár számlával igazolandó országon belüli utazástámogatást vagy szakirodalombeszerzést, taneszközbérlést, kulturális kiadást.

A pályázatnak tartalmaznia kell

1. A pályázó tárgyszerű önéletrajzát maximum egy oldalban, publikációs jegyzékét, vagy szemináriumi dolgozatainak, szakdolgozatának jegyzékét angolul és magyarul.
 2. A pályázat leírását, maximum 5 oldalban, angolul és magyarul.
- Itt a következőket javasoljuk:
- olyan világosan körvonalazott társadalomtudományi kutatási téma (egyetemi hallgatók esetében precízen megjelölt kurzus) legyen, mely nyilvánvalóan és bizonyíthatóan jól kutatható, hallgatható a megjelölt amerikai intézményben.
 - olyan téma legyen, mely interdiszciplináris, Magyarországon viszonylag kevesek által kutatott) vagy amennyiben sokak által kutatott, világos indoklást kérünk miben fog a pályázó újat hozni).
 - Ajánlást olyan magyarországi, vagy külföldi személytől, aki a téma ismert szakértője, s a pályázót, munkásságát, tanulmányait személyesen ismeri.
 - 4. Mellékelteként a pályázó legfontosabb kéziratait, vagy megjelent munkáit, legfeljebb ötöt. (Ezek visszaküldését nem tudjuk ígérni)
 - 5. 3 db. saját névre megcímezett kisméretű borítékot.
 - 6. A fenti borítékok felbélyegzéséhez elegendő bélyeget.

Határidő: folyamatos, a megkezdendő kurzus, kutatás előtt legalább négy hónappal érkezzen be a pályázat. A pályázat postán (de ez esetben nem ajánlott levélben) vagy személyesen juttatható el az Alapítvány képviselőjéhez: TEMKA H-1395 Bp. XIII., Victor Hugo 18/22 II. 244.

„A mese fegyveréhez nyúltam”

– beszélgetés Lázár Ervinnel –

BARNA BÉLA

– Az első megjelent könyve meseregény volt, *A kisfiú meg az oroszlányok* (1964).

Ezzel, s a későbbiekkel megteremtett valami egészen újat és sajátosat: a mese és a novella között lebegő írásművet. Tudatosan készült erre, vagy csak véletlenül alakult így?

– Én nem kezdtem rögtön a mesével, novellát és mesét is írtam egyszerre, de ez a meseregény jelent meg előbb. Akkorra már készen volt a novelláskötetem, ami viszont nem jelent meg, mert nem adta ki a Magvető. Abban az időben nem úgy jelentek meg a könyvek, ahogy az ember megírta.

– Ezért tért át a mesére?

– Nem. Rögtön a kezdet kezdetén is írtam novellákat és meséket is, de soha nem tudom megmondani hogy miért. Így mind a kettőt írtam.

– Mit jelentett a meseírás szempontjából az, hogy Ön a „Puszták népe” világában, a Tolna megyei Alsórácegrespusztán töltötte gyermekkorát?

– Ez nagyon sokat számított, mert ez egy isten háta mögötti világ volt, és ami szinte ma már elképzelhetetlen, hogy egy olyan település volt, ahová nem vezet közvezetett út, ahol nincs villany, iskola, bolt... tizenöt család él ott, s ha valamiféle szórakozási lehetőséget keres, akkor a saját tagjai szolgáltatják azt. Én azt gondolom, hogy bizonyos szempontból ez jobb is volt, mint a mai: rengeteg mesét és történetet hallgattam végig, ráadásul nemcsak szabályos népmeséket, hanem olyan történeteket is, amelyek ott a szemünk előtt alakultak át mesévé. Erős vonzása volt ennek a világnak, s nagyon magával ragadott. Lehet hogy nagy szerepe volt abban, hogy én aztán a mese fegyveréhez nyúltam.

– Amikor megszületett Fruzsina nevezetű lánya (aki egyébként a *JATE*-n tanul – B. B.), majd később a kisfia, hírlik, minden szavukat feljegyezte a kezdetektől. Most hogy a gyerekek felnőttek, nehezebb mesét írni?

– Hacsak Zsiga nem mond ilyeneket, mint az előbb: „szakadagállás” ember... Minden szavukat nem jegyeztem föl, de nagyon odafigyeltem rájuk, és rengeteg olyan dolgot mondtak, amit egyébként minden gyerek mond. Tőlem már megkérdezték, hogy-hogy az én gyerekeim olyan jókat mondtak? Csak oda kell figyelni, mindenkinek a gyerekei jókat mondanak. És ez sokat segített a meseírásban is, mert volt egy-két olyan mondasuk, amin elgondolkoztam. Elkezdünk vele játszani, és egy mese lett belőle. Vagy akár egy nevet találtak ki, ezek Fruzsina nagy leleményei...

– Amikor Szekszárdon leérettségizett, a pesti bölcsészkaron még volt újságíróképzés. Ez még véletlenül jött, vagy már akkor is mindenképpen írni akart?

– Félig-meddig véletlen volt ez az újságíró szak, én eredetileg nem oda akartam jelentkezni, de az már bennem volt, hogy írni fogok, csak arra nem gondoltam, hogy ilyen egyetemi ágat is választok. Amikor befejeztem a középiskolát, az Idegen Nyelvek Főiskolájára jelentkeztem és dramaturg akartam lenni, de abban az évben nem indult egyik kurzus sem. Akkor mondta az osztályfőnököm, hogy indul itt egy újságíró szak, ez neked jó lesz. Mindenképpen valami irodalommal kapcsolatos dologgal szerettem volna foglalkozni az egyetemen is. Már amennyire persze az újságírás kapcsolatban van az irodalommal, de akkor én ezt még nem tudtam...

– Hat év pécsi újságíráskodás után (1959-65), az annyira szeretett vidékről végleg felkerült a talán nem annyira kedvelt Pestre. Megszokta már Ferencvárost?

– Hát én amolyan kételkedő ember vagyok, nagyon szeretem Budapestet, de azt mindig érzi az ember, hogy örökre vidéki marad, azt érzi az igazi hazájának. Ha Ferencvárost emlegetik ma már akkor is megdöbben a szívem. Olyan kis ország ez, hogy Ferencvárost Alsórácegreshez csatoltam, és így meg lehet oldani a problémát.

Lázár Ervin (58) író, meseíró, a kosztolányis „tündéri realizmus” képviselője szerda este a Móra Kollégiumba látogatott, ahol Domokos Máttyás irodalomtörténész, a HOLMI szerkesztője beszélgetett vele. Három nappal ezt megelőzően készült vele ezen interjú ferencvárosi lakásában, ahol az író meséiről, novelláiról és életének egy-egy epizódjáról vallott.

– Magyartanári képesítése van, tanított már vele?

– Nem tanítottam soha a gyakorló tanításon kívül. Amikor húsz évig voltam szabadúszó, és voltak olyan pillanatok amikor nagyon úgy nézett ki, hogy a megélhetésünk kútba esik, ha nem vállalkozunk valamilyen állást. Ilyenkor próbálkoztam a tanári pályával, de érdekes módon, amikor véglegesíteni kellett a dolgot nem vettek fel tanárnak, nem tudom hogy miért... Lehet, hogy érdekes lett volna, ha egy-két évet tanítok, de sajnos ez már kiesett, s ebből aztán már nem is lesz soha semmi.

– Könyveiben nem jelenik meg a politika, de egy ideig a Magyar Fórum munkatársa volt. Változott-e azóta a politikai beállítottsága, foglalkozik-e egyáltalán politikával?

– Az én politikai beállítottságom semmit sem változott, a Magyar Fórum változott, nem én. 1989-ben, amikor ez a lap indult, arról volt szó, hogy a Demokrata Fórumnak lesz a lapja. Aztán lassan kiderült, hogy nem az, akkor aztán elég sokan eltávoztunk. Azt az irányzatot, amelyhez én tartozom, konzervatív-nemzetiként lehet meghatározni. Azt azonban megtanultam, hogy a politikától egy alkotó embernek a lehető legtávolabbra kell elmennie, ugyanis az ember nem bírja ki azokat a bakugrásokat, fordulatokat és köpönyegforgatásokat, amiket a politika véghezvisz. S ha ettől meg akarja kímélni magát, akkor maradjon csak a saját szférájában. Különbösen sem csak a politika képezi az élet tartalmát, és hogyha valaki nagyon belekeveredik, hajlamos lesz azt hinni, hogy a politikán kívül nincsen semmi más a világon, holott a politi-

ka csak egy kicsiny része az életünknek...

– Az említett alkotómunka meghozta gyümölcsét: Kapott József Attila díjat (1974), Ifjúsági Díjat, Andersen-diplomát, az Év Könyve Díját (1989) és Déry Tibor jutalmat (1990). Elégedett?

– Ez mindenféleképpen jó dolog és segíti az embert, mert az írónak is szüksége van sikerélményre, és pénzre is, amiből ezt a lehetetlen foglalkozást tudja úzni.

– Mostanában mivel foglalkozik?

– A Hitel című folyóiratnak a szerkesztője vagyok és elég sokat foglalkozom szerkesztői munkával. Az ember arra hivatkozik, hogy azért nem ír, mert rengeteg más elfoglaltsága van, de ezt egy írónál soha nem lehet tudni. Én azt mondom, hogy ez engem gátol a munkában, és azért írok ilyen keveset. Hogy mi az igazság, azt magam sem tudom. Elkezdtem egy novellafüzért, s most, mintegy fél éve, az ötödik oldalnál tartok. De hát majd befejezem ezt is, ha Isten is megengedi...

LÁZÁR ERVIN MŰVEI

A kisfiú meg az oroszlányok (1964); *Csonkacsütörtök* (1966); *Egy lapát szén Nellikének* (1969); *A nagyravágyó feketérigó* (1969); *A fehér tigris* (1971); *A Hétfejű Tündér* (1973); *Buddha szomorú* (1974); *Öregapó madarai* (1974); *Bikfi-bukfi-bukferenc* (1976); *Berzsián és Dideki* (1979); *Gyere haza, Mikkamokka* (1980); *A Masoko Köztársaság* (1981); *Szegény Dzsonyi és Árnika* (1981); *A Négyyszögletű Kerek Erdő* (1985); *Tuvudsz ivígy?* (1987); *December tábornok* (1988); *Bab berci kalandjai* (1989); *A Franka cirkusz* (1990); *A manógyár* (1993); *Hét szeretőm* (1994)

LEGYEN ÖN IS A VÁSÁRLÓNK! ISMERJE MEG KÍNÁLATUNKAT

Könyvajánlataink:

- egynyelvű és kétnyelvű szótárak
- nyelvvizsga felkészítő könyvek
- tanfolyami kurzuskönyvek
- magyar és külföldi kiadású szótárak
- egyetemi kiadású könyvek

Várja Önöket:

SZIGET KÖNYVESBOLT
Egyetem u. 2. BTK II. em.

JUHÁSZ GYULA IDEGENNYELVŰ TSZ.
Hattyas sor 26. I. em.

IDEGENNYELVŰ LEKTORÁTUS
Boldogasszony sgt. 2. I. em.

KOLLÉGIUMI INTÉZMÉNYEK ELÉ
DÍJTALAN KISZÁLLÁS

A szegedi egyetemisták '56-ja

Fotó: Legújabb-kori Történeti Múzeum Nemzeti Képtára

A MEFESZ alakuló gyűlése az Aud. Max.-ban

Az 1956-os forradalom közvetlen előzményének a budapesti egyetemek, s ezek közül is az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem október 22-én lezajlott diákgyűlését tartják. A szegedi történeteket pedig, amelyek időben előbb voltak és elindították az ifjúság mozgalmainak láncreakcióit az egész országban csak az előzmény előzményeként mutatják be a történeti beszámolóknak. A fiatalság megmozdulásai a fővárosban valóban jelentős szerepet játszottak a forradalom történetében, de országosan a többi egyetemnek, így a szegedinek is jelentős szerepe volt a helyi eseményekben.

CSIKÁSZ BRIGITTA

A Szegedi Tudományegyetem Ady téri épületében a diákgyűlések általános színhelyén, az Auditorium Maximumban, október 16-án az egyetemisták nagygyűlést tartottak, amelyen elégedetlenségüknek adtak hangot. Ennek egyik oka az volt, hogy az 1956-57-es tanévre ígért oktatási reformokat nem valósították meg. A másik, hogy a diákokat az őket érintő kérdések megvitatásából kihagyták. Ezért fontosnak tekintették egy olyan szervezet létrehozását, amelyet egy távoli központ helyett helyben, saját maguk irányíthatnak, és ezáltal segíthetnek az ifjúság itteni problémáinak megoldásában. Úgy látták, hogy a Dolgozó Ifjúság Szövetsége nem törődik eleget a

fiatalokkal, ezért megalakították a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségét. A diákság akaratának kinyilvánítása

tetszésre talált város és országszerte.

Egyre többen csatlakoztak hozzájuk, támogatva kezdeményezésüket: az orvosok, a gyógyszerész- és a pedagógiai főiskola hallgatók, de jöttek üdvözlő táviratok a budapesti Műszaki, az Agrártudományi és a debreceni Tudományegyetemről is az október 20-án tartott nagygyűlésre. Itt döntöttek a MEFESZ szervezeti szabályzatáról, amely a következőket tartalmazta: a MEFESZ magába foglalja a felsőoktatásban részesülő fiatalokat és a szervezethez csatlakozó

fiatalokat, ezért megalakították a Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségét. A diákság akaratának kinyilvánítása

ba foglalt követelések születtek az ország többi egyetemén is.

A fiatalok azonban nemcsak követeléseikkel álltak elő, hajlandók voltak ügyük érdekében a cselekvésre, a pontok valóra nem váltása esetében pedig diáksztrájkot, tüntetést helyeztek kilátásba. A Magyar Dolgozók Pártja és lapja, a Szabad Nép ekkor még egyetértett az ifjúság követeléseivel. A problémák megoldása hosszabb időt vesz igénybe, hangoztatták, és megígérték, javítanak a helyzeten. A fiataloknak azonban már

kevés volt az ígért.

A tettek mezejére léptek. A pesti ifjúság az utcára tódult, hogy tüntetésével kifejezze együttérzését a lengyel nép pár nappal korábban megindult harca iránt, a szabadságért, a szocialista demokráciáért. Ez a hír készítette cselekvésre a szegedieket is. Mintegy kétezer egyetemista vonult a Dóm térről a Széchenyi térre. Ezalatt forradalmi dalokat énekeltek, és forradalmi jelszavakat: „Ha magyar vagy, állj közénk! Kossuth-címert vissza!” kiabáltak. A Kossuth-szobortól a színház elé mentek, ahol csatlakoztak hozzájuk a munkások is. A DISZ üdvözlölte a diákok politikai aktivitását, nem helyeselte azonban, hogy követeléseiknek utcai tüntetéseken adnak hangot. A helyzet kialakulásának okául a Politikai Bizottság határozatlan állásfoglalását és egy határozott program kidolgozásának hiányát hozta fel. Ennek teljesítésétől várta a megoldást. Egyben a diákokat arra intette, hogy semmilyen provokációnak ne dőljenek be. Dr. Baróti Dezső, a Tudományegyetem rektora a tanulmányait folytatására kérte az egyetemistákat. A városban a zűrzavaros állapotokra tekintettel az éjszakákra kijárási tilalmat rendeltek el, ám a fiatalok kisebb csoportjai nem tartották ezt be. Utcai verekedésre többször is sor került a rendőrség és a diákság között, amikor az utóbbiak megtagadták a karhatalmi alakulatoknak való engedelmséget. A Szegedi Kenderfonógyár és a Petőfi lak-tanya közötti utcában lezajlott csetepatétban például a tüzoltókocsiból való vízfecskendezéssel kényszerítették megvárakozásra a fiatalokat.

A helyőrség katonai parancsnokai a városi tanács tehetetlenségét látva át akarták venni a hatalmat a város felett. Ennek sikertelenségét mutatja, hogy a Széchenyi térre meghirdetett, de nem engedélyezett nagygyűlést a katonák nem tudták megakadályozni. A tömeg élén az egyetemisták álltak. Megpróbálták visszatartani az embereket, hogy ne rontsanak neki a katonák kordonjának. Az előrenyomulókkal ellen leadott lövések egyike kioltotta a fiatal munkás, Schwartz Lajos életét.

Nem csak az egyetemisták, de

tanáraik is részt vállaltak

a szegedi eseményekből. Létrejöttek a munkástanácsok, és október 30-án megalakult a Szegedi Tudományegyetem forradalmi tanácsa, amelynek tagjai: Halász Előd, Dr. Perbír József és Szőkefalvy Nagy Béla lettek. Másnap ezt követte a Szegedi Orvostudományi Egyetem forradalmi tanácsának megalakulása, mely elnökül dr. Waltner Károlyt, helyettesül dr. Hetényi Gézárt választotta. Ezek a szervezetek kapcsolatban álltak a Budapesti Egyetemek Forradalmi Bizottságával, amelynek küldöttei november 2-án beszámoltak a budapesti harcokról és a politikai helyzetről. Céljuk az volt, hogy az országban lévő különböző egyetemek között minél előbb jöjjön létre a megfelelő kapcsolat és szervezeti összhang. Ez azonban már nem valósulhatott meg. „Népünk a hosszú elnyomás és önkény után új életre vágyódik, s végre a maga ura, a maga gazdája akar lenni.”- mondta rádióbeszédében dr. Perbír József, a Forradalmi Nemzeti Bizottság elnöke, és azzal folytatta, hogy a cél a forradalom végső győzelmének kivívása, eddigi eredményének megőrzése. Ezt már nem érthették el. November 5-én a szovjet csapatok bevonultak Szegedre, és átvették a hatalmat.

A megmozdulások, gyűlések, tüntetések, felvonulások szervezőit és vezetőit megbüntették. A megtorlás börtönbe juttatta azokat az embereket, akik szembe mertek szállni az elnyomó hatalommal. A forradalmi törekvések elbuktak, de azoknak az emléke, akik ezért küzdöttek, fennmarad.

Szeged kilenc napja

október 16.: Az egyetemi ifjúság a tudományegyetem auditorium maximumában nagygyűlést tartott, ahol megfogalmazta 12 pontból álló követelését, melyet országos körútra induló küldöttség vitt magával. A gyűlés tanárelnökeket választotta dr. Perbír Józsefet.

október 20.: Nagygyűlés a tudományegyetem Ady téri épületében, amelyen elfogadják a MEFESZ szervezeti szabályzatát és programját.

október 24.: Dél előtt az egyetemi hallgatók és a munkások együtt vonultak a Klauzál térre, ahol a Kossuth-szobornál Kaló Flórián elszavalta a „Nemzeti dal”-t. Motorral a tömegbe hajtott egy ÁVH-s, akit majdnem megölt a tömeg, de néhány higgadt ember segítségével sikerült elmenekülnie.

Este kilenc órákor a színházban megszakították a „Jeanne d'Arc” előadását és bejelentették, hogy Budapesten kitört a forradalom. Mindenki a Klauzál térre vonult, ahol Bicskei Károly elszavalta a Szózatot, s ezt követően többen felszólaltak.

október 26.: A tömeg a Széchenyi térre akart vonulni, hogy megkoszorúzza a legnagyobb ma-

gyar szobrát, de katonák állták útjukat. Ekkor megkerülték a teret, hogy a katonák jelenléte ellenére elhelyezhessék koszorúikat. Figyelmeztető lövések dördültek, amelyek egy tizenhét éves fiú, Schwartz Lajos halálát okozták és sokakat megsebesítettek. Az események hatására kijárási tilalmat rendeltek el.

október 27.: Összehívták a város munkástanácsainak képviselőit a városháza közgyűlési termébe az új városvezetés megválasztása végett. A tiztagú elnökség létrejöttének célja a város ügyeinek intézése, és az országos kapcsolatok kiépítése volt. A munkástanács elnökévé dr. Perbír Józsefet választották.

A tanács határozott kérésére a szovjet főparancsnokság azonnal leállította a tankoszlopok átvonulását a városban. Az ÁVH-sok többsége önként megadta magát a katonai operatív csoportnak, amely a Csillag börtön kis fogházában gyűjtötte össze őket védőőrzetbe. Az október 26-án elrendelt kijárási tilalmat feloldották. Napok óta a lakosság üzeneteit továbbította Széchenyi Rádió néven a MÁV Igazgatóság rádiója.

november 3.: Este nyolc órákor a Széchenyi Rádióban dr. Perbír József, a munkástanács elnöke beszédet mondott, melyben köszöntötte az egyetemi hallgatókat, a katonákat, a város lakóit a november 5-ére várható munkafelvétel reményében.

november 4.: Az országos események hatására a fiatalok a Széchenyi térre vonultak, ahol fegyveres ellenállásra készültek a szovjet csapatokkal szemben. Délután két katonai csoport is csatlakozott az ifjúsághoz. Felháborodást keltett a városban, hogy egy könnyű páncélos szovjet felderítő belopódzott a városba és főbb útvonalait végigjárta.

november 5.: Hajnalban bevonultak a szovjet páncélosok a városba. A helyzet értékelésére összeült a közgyűlési teremben a néptanács.

november 6.: Tovább ülésezett a néptanács, de ekkor a szovjet katonák már teljesen bekerítették a városházát és megadásra kényszerítették a forradalom erőit.

Összeállította: Fehér Erzsébet

„A fő problémát számunkra a diktatúra okozta”

– interjú Dr. Németh Andrással, a forradalom egyik szereplőjével –

Dr. Németh András sebész-urologus orvos, a SZOTE volt tanára. Egy ötvenhetes újság a szegedi ellenforradalmárokat elemző cikkében olyan embernek jellemzi, akit szangvinikus egyénisége sodort közel az ötvenhatos eseményekhez. A vele készített beszélgetés egy orvos-értelmiségi szempontjából igyekszik helyzetelemzést adni a sorsfordító napokat megelőző, majd azokat követő állapotokról, egyéni és közhangulatról.

ANTAL ZSOLT

– Milyen szerepe volt az ötvenhatos szegedi eseményekben?

– Konkrét vezető szereppel ugyan nem rendelkezttem, de hangosabb voltam a többiekénél, s ezzel már eleget tettem ahhoz, hogy az események után elővegyen a karhatalom, mint ellenforradalmárt.

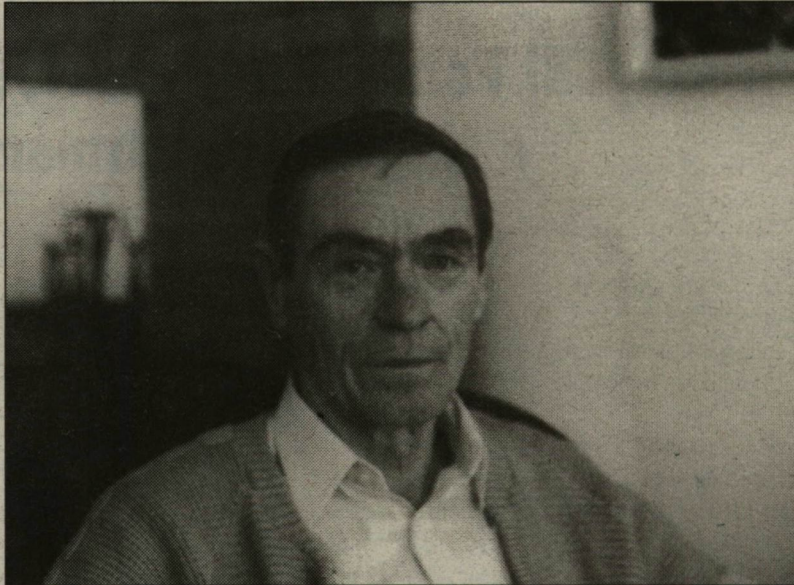
– Hogyan érezte magát az események előestéjén?

– A pesti események hatására Szegeden is felforrósodott a közhangulat. Eppen a Szent Johanna című darabot játszotta aznap este a Szegedi Nemzeti Színház, amikor az előadást megszakítva egyetemisták vonultak a színpadra kezükben nemzetiszín lobogóval, ahol bejelentették, hogy Budapesten kitört a forradalom. A bemutató ezzel véget is ért, és a kivonuló közönség csatlakozott az időközben már hőmpölygő Kossuth La-

jos sugárúti tömeghez, akik a színház felé tartottak állandó „ruszkik haza” kiáltásokkal. Mikor a színházhoz értek, egy vezető színész elszavalta a Szózatot. Ezután pedig a Klauzál térre ment mindenki, ahol spontán szónokok beszéltek a tömeg előtt.

– Mik voltak az Önök speciális sérelmei?

– Egyrészt olyan keveset kerestünk, ami még éhbérnek sem volt elegendő. A fő problémát viszont mégsem ez, hanem a diktatúra okozta számunkra. Ez utóbbi a tudományban is megnyilvánult, egyrészt ideológikus, másrészt áltudományos maszlag formájában. Ilyen volt például az ún. orosz életkristály, amit tekintélyes tudós fejek is próbáltak tudományosan magyarázni. Minden reggel a Szabad Nép felolvasásával telt el fél óra a munkaidőnkben. Vezetőink kiválasztásánál sok esetben az ideológiai megbízhatóság döntött. Ott volt például a konyha egyik szakácsnője a klinikán, akinek az éjszaka ügyeletes tanársegéd orvos al-

Fotó: Antal Zsolt

Állandóan a besúgóktól kellett félni, akik mindent jelentettek

kalmanként kötelezően beszámolt mi történt az ügyeleten. Alkalmanként az orvosoknak „önkéntes” alapon ki kellett takarítaniuk a műtőt, amin a személyzet jót mulatott. Ilyen apróságokkal igyekeztek egyre elviselhetetlenebb helyzetet teremteni.

– Legalább egymás között mertek nyugodtan beszélgetni?

– Még egymás közt sem. Állandóan a besúgóktól kellett félni, akik mindent azonnal jelentettek. Egyszer egyik kollégám ebéd közben a „Hitlerszálinak” csúfolt minősíthetetlen marmeládét vé-

letlenül Sztálin-szálinak mondta. Alig, hogy vége volt az ebédnek már be is vették a pártbizottságra, s csak kis híján úszta meg a börtönt.

– Megpróbálták Önt is beszervezni?

– Persze. Mivel én is tiszta munkás pedigrelvel rendelkeztem, egyhangúlag megszavazták felvételemet a pártbizottságba. Persze nekem eszem ágában sem volt belépni sehová, de nem tudtam hogyan bújhatnék ki alóla. Végül megoldódott a problémám, mert valaki besúgta, hogy a feleségem kereskedőivadék, így

nem felel meg az előírásoknak. Ezután később már soha nem invitáltak.

– Melyik volt a legemlékezetesebb emléke a forradalom eseményei közül?

– Október huszonhatodikán volt a Takaréktár utcai sortűz, ahonnan tizenkét sérült hozzám hoztak a klinikai ügyeletre. Mivel részletes orvosi jegyzőkönyvet írtunk, az események után mindenkit név szerint felelősségre tudtak vonni.

– Mikor kezdődött el a felelősségre vonás?

– A Kádár kormányzat még sokáig nem tért magához, így egy darabig még lehetett szabadon beszélni. Január táján kezdték el a forradalmi vezetők felelősségre vonását. Később engem is bevitték, s nem bántak velem kesztyűs kézzel.

– Mi történt Önnel ezután?

– Több kitűnő kollégámmal együtt elbocsátottak az állásomból. Kandidátusi vizsgát már nem tehettem, tanszéket nem vezethettem. Az előmenetelt mindig megakadályozták a számomra. Hogy később mégis visszakerülhettem az állásomba, az annak volt köszönhető, hogy az ország akkor egyetlen művészeállításának én voltam a vezetője. A megbélyegzés azonban, hogy az ötvenhatos eseményekkel bármikor kapcsolatba hozható voltam, egész életem folyamán végigkísért, hátrányos helyzetbe sodort.

'56 mai szemmel

DEME TÍMEA

Hétvégén negyedszer ünnepeltük meg 1956 emlékét. Bár október 23-át nemzeti ünnepnek nyilvánították, s így mindannyiunk zsebnoteszében piros betűvel is szedték, mégis úgy tűnik, korántsem egyértelmű, hogy ünnepé is vált-e. Beszélgettem néhány egyetemistával, megkérdeztem, mit tartanak '56-ról, ünnep-e számukra, s ha már pirosbetűs, jól ünnepeljük-e. Tizenöt találomra kiválasztott diák véleménye a közvéleménykutatási alapelvek szerint ugyan nem reprezentálja mindannyiunkét, de az eredményt mégis hitelesnek és jellemzőnek találok. A téma már csak ezért is izgalmas, mert egyetemünk diáksága 38 évvel ezelőtt jelentős szerepet vállalt az '56-os eseményekben, most pedig azt kell tapasztalnunk, hogy az akkori szerepükről alig tudunk valamit, és távolról sem nevezhetjük magunkat örökösöknek.

A válaszok alapján úgy tűnik, október 23-a problémás ünnep. Zavar bennünket, hogy az utóbbi négy évben politikai csatározások eszközeként vált, zavar, hogy '56 megünneplését 1992-ben ürügyként használták fel a médiaháborúban, zavar, hogy nincs még történelmi hagyománya, s talán megítélése sem egyértelmű. A kérdésekre adott válaszokból kitűnik: az '56-ra rakódott politikai sallang erősen akadályoz bennünket abban, hogy közel engedhessük magunkhoz. Egy történész hallgató így fogalmazott: „Amikor először ünnepeltem, örültem neki. Akkor a szabadságot és Magyarország szuverenitását értettem rajta. De mára már olyan politikai csoportosulások sajátították ki ezt az ünnepet, akikkel nem szimpatizálok.” Egy másik vélemény szerint: „Az, hogy a politikuskis megpróbálták '56 nyakán elősködni, egy egész országot tántorított el az ünneptől. Bizonyosan nem tett jót a forradalom emlékének, hogy az MDF-kormány, amelytől az utolsó két évben már

szinte teljesen elfordultak a választók, túl erősen hangsúlyozta, hogy '56 örökségén jött létre. Ráadásul a vezető politikai erő és a forradalom viszonya a mostani szocialista vezetés esetében eredményez csak igazi visszasságokat. Felvetődik a kérdés, hogy Horn Gyula, aki '56-ban a karhatalomnál szolgált, és akinek megölték a testvérét, miről szól majd vasárnapi ünnepi beszédében.” Egy ironikus megállapítást idézve: „Ha elképzelem miniszterelnökünköt 23-án, hát... mit mondjak... kínos. Legfeljebb a fogászati műtétéről beszélhet, amit jobb lábbal végzett.” A harmincnyolc évvel ezelőtti események bonyolultságára utalt az a megkérdézt, aki szerint „'56-ban bizony nem állt ki mind a tízmillió magyar az igaz ügy mellett, hiába szaporodnak ma kettesével az '56-os hősök.” Szüleink között is akadnak olyanok, akik a másik oldalon harcoltak. Nem érthető-e az ambivalencia annak a lánynak az esetében, aki ezt mondta: „'56-ot szüleim elbeszéléséből ismerem. Ők kifejezetten negatívan éltek meg, át kellett élniük az üldözéseket. Amit tőlük hallottam és amit most tanulok, az két ellentétes dolog.” Elhangzottak olyan vélemények is, melyek szerint zavaró, hogy alig tíz éve az iskolában még az ellenforradalom eseményeiből feleltünk, aztán egy ideig népfelkelésnek hívtuk, s még nem telt el elég idő ahhoz, hogy megszokhassuk és evidenciaként kezelhessük, hogy '56 valójában forradalom volt.

A tizenöt megkérdézt közül szinte mindenki túlhangsúlyozottnak érzi az ünnepet: „Mintha ez lépett volna elő elsőszámú ünnepé, mintha minden más nem lenne érdekes.” Március tizenötödikét a diákok egy kivétellel jelentősebb ünnepnek tartották. Ez talán azzal indokolható, hogy 1848 megítélésében már régen kialakult a konszezus (már a nagymamánk sem kerültek a „mást tanultam, mást mondanak most” típusú meghasonlított helyzetbe), az ünnepnek megteremtődött a kánonja és ritusa. Az '56-os forradalomnak pedig még nincs meg ez a történelmi távlata.

A „jól ünnepeljük-e” kérdésre a válaszok alig tértek el egymástól: „Ünnep helyett emléknap kellene. Annyit lehet neki szentelni, hogy az államfő szól egy pár mondatot és a közösség is adózik valamilyen formában '56 emlékének, de túllihgni nem kell.” „Az utóbbi időben túlhangsúlyozták, és az ember hajlamos arra, hogy a túlhangsúlyozott ünnepektől viszolygjon.” „Az elmúlt négy év hivatalos ünneplése nem illik '56-hoz. De hát mi erősek vagyunk abban, hogy mindenből majálist csináljunk.”

Az '56 körüli közösségi viták, botrányok azért is veszélyesek, mert rontják a többi nemzeti ünnep tekintélyét. Nem csoda, ha teljesen elutasító, sőt cinikus vélemények is akadnak: „Elég már az ünnepi

banzajokból.” „Egy ünnep akkor jó, ha spontán, alulról jön. Központi ünnepek nem kellenek.”

A diákok többsége azért még bizakodó. Bár a hivatalos politika és a Nahlik-féle televízió mindent elkövetett annak érdekében, hogy az ötvenhatozásból valóban elégünk legyen, többségük mégis hisz abban, hogy '56 előbb-utóbb méltó helyére kerül ünnepeink között. Mert ünnepek kellenek. Valaki így fogalmazott: „Az ünnep elengedhetetlen, hiszen ahogy az anyanyelv nemzetmegtartó erejű, a közös ünnepek is azok. Csak arra kell vigyázni, hogy ne legyen belőle túl sok. A hiánytéróia ugyanis erre is érvényes: minél kevesebb, annál értékesebb.”

Gyűlés a Klauzál Téren

1956. október 29-én a délutáni órákban tartott Nemzeti Bizottmány ülésén felvetették, hogy egy küldöttség vigye fel a Nagy Imre-kormányhoz azokat a követeléseket, amelyek a szegedi üzemekből és intézményekből származnak. Ezek a követelések 12-13 pontot tartalmaztak.

A plénum megválasztotta a küldöttség tagjait. Sztruktát, Papost, Kövesdit a plénum javasolta. Joszt és Németh önként jelentkezett. Ekkor megállapodtak abban, hogy délután hatkor indulnak a tanács épülete elől. Majd a Tefu telepen gépkocsit béreltek, és a gépkocsizó laktanyából három kísérőt kaptak: két honvédet és egy tisztet. Az útjuk nem volt éppen zökkenőmentes. Kecskeméten meg kellett állniuk. Ezért csak másnap, október 30-án reggel hat órákor folytatták útjukat a fővárosba. Budapest előtt egy orosz járőr igazoltatta őket, majd később a Kilián laktanyánál háromtagú nemzetőrség. A Kilián laktanya előtt látták a kilőtt harcokcsikat és ágyút, romokat.

Az Országház elé érkezve látták a páncélosokat. A küldöttség a XII-es kapuhoz ment, ott volt az igazoltatás. Ezt polgári ruhás egyének végezték. A küldöttség vezetője, Németh mondta, hogy „Memorandumot” hoztak Szegedről és már K vonalon is le volt adva. Körülbelül tizenegy óráig várniuk kellett a Földművelésügyi Minisztérium várótermében. Ott két idős személytől megtudták, hogy mi történt az Országház előtt.

Tizenegy óra után a szegedi küldöttség ismét a Parlament XII-es kapujához ment, ahol csak két óra körül tudtak bemenni. Rajtuk kívül még húsz küldöttség volt az ország minden tájáról. Elterjedt a hír, hogy Nagy Imre úgysem tud ennyi küldöttséget külön-külön fogadni, így az volt a javaslat, hogy az összes ott lévő küldöttség egy memorandumot adjon be. Úgy határoztak, hogy minden küldött olvassa fel az ő követeléseiket és így majd összeállítják a memorandumot. A szegedi küldöttek

közül Joszt olvasta fel elsőként a követeléseket, amely az alábbiakat tartalmazta:

1. Oroszok kivonása
2. Külkereskedelem nyilvánosságra hozása
3. Szabad választások
4. Ne nevezzék a felkelőket ellenforradalmároknak és fosztogatóknak, hanem ismerjék el a mozgalom demokratikus, nemzeti és forradalmi jellegét.

A szegedi Forradalmi Bizottság küldöttsége a Nagy Imre-kormányhoz

5. Bebrics leváltása
6. Oroszországból engedjék haza a hadifoglyokat

Ezekből a pontokból csak az első négyet fogadták el. A szegedi küldöttségből Papos és Németh ment be Nagy Imréhez. Németh így vall erről:

„Felvittek Nagy Imre előszobájába, ahol jelen volt Losonczy Géza, Münich Ferenc, Kónya Albert s még többen, s a rádió éppen Nagy Imre beszédét közvetítette. A beszéd végén átvezették a küldöttséget a Minisztertanács szemközti tanácstermébe és Tildy Zoltán beszélt, míg Nagy Imre be nem jött. Jelen volt az említetteken kívül Kádár János, Bognár József és még többen. Hosszas vita folyt a semlegesség és a varsói szerződés kérdéséről, míg Nagy Imre kijelentette, hogy ha lehetlent kívánnak tőle, azonnal elhagyja a miniszterelnöki széket. Arra a

kérdésre, hogy ki hívta be a szovjet csapatokat, Tildy Zoltán kijelentette, hogy Nagy Imre és kormánya nem tehetett, mert csak vasárnap alakult meg. Közben egy fiatalember berohant, hogy a Corvin közben újra lőnek az oroszok vagy az ávósok. Pontosan nem emlékszem. Erre a miniszterelnök Kádár Jánost utasította, hogy csináljon rendet. Közben két botrányos jelenet is történt, többször beoldalgott egy alacsony, dadogó férfi – közben folyton kituszkolták-, azzal a felkiáltással, hogy azonnal mondjon le Nagy Imre, mert Pécssett megalakult az új kormány. Végül beszaladt egy rikkancs is a „Függetlenség”-gel, amelyben öklömnyi betűkkel állt a cím: Nem ismerjük el a Nagy Imre-kormányt.

Ezek a jelenetek engem arra intettek, hogy a Nagy Imre-kormányt támogatni kell. A gyűlés után az előszobában egy titkárnál, vagy titkárnőnél hagytam a szegedi memorandumot tartalmazó borítékot.”

A szegediek tizenhat óráig a Földművelődési Minisztériumban várták.

„Még valaki mondta, hogy pakolnak az oroszok. Mi kimentünk és néztük őket. Majd az Országház előtti téren menve, láttam, hogy a Rákóczi szobor körül véres kezek, s lábak vannak, ez igen rossz hatással volt rám. A parlament hídfelőli részénél levő kapunál kb. száz fő volt, és amikor odaérkeztünk tapasztaltam, hogy pártok vezetői voltak: Kiszgáda, Szoc. Dem. stb.”

Nagy Imre elfogadta a szegedi küldöttség által beterjesztett négy pontot. Budapestről hazahozták az „Igazság volt” vagy „Igazságosság” című újságot és jó néhány rölapot. Budapestről 17 órákor indultak el és körülbelül 22 órákor érkeztek haza. Az eseményekről Joszt 1956. október 31-én tíz órákor számolt be a „Nemzeti Bizottság” teljes plénuma előtt.

Szrenka Éva

Az egyetemi ifjúság 16 pontja

Budapesten, Szegeden, Miskolcon, Pécssett és Sopronban diákgyűlések zajlottak. A bontakozó forradalom legjelentősebb dokumentuma a magyar egyetemi ifjúság 16 pontból álló követelése volt, melyet az Építőipari Műszaki Egyetem hallgatói, tanárai bevonásával fogalmaztak meg.

1. Az összes szovjet csapatoknak azonnali kivonását követeljük Magyarországról, a békeszerződés határozatai alapján.
2. Az MDP-nek alulról felfelé, titkos alapon új alap-, közép- és központi vezetők választását követeljük, ezek legrövidebb időn belül hívják össze a pártkongresszust és válasszanak új Központi Vezetőséget.
3. A kormány alakuljon át Nagy Imre elvtárs vezetésével, a sztálinista-rákosi korszak minden bűnös vezetőjét azonnal váltsák le.
4. Nyilvános tárgyalást követelünk Farkas Mihály és társai ügyében. Rákosi Mátyást – aki első fokon felelős a közelmúlt minden bűnéért és az ország tönkretételéért – hozzák haza, és állítsák a nép ítélőszéke elé.
5. Általános, egyenlő és titkos választásokat követelünk az országban, több párt részvételével, új nemzetgyűlés megválasztása céljából. Követeljük a munkásság sztrájk-jogának biztosítását.
6. Követeljük a magyar-szovjet és a magyar-jugoszláv politikai, gazdasági és szellemi kapcsolatok felülvizsgálását és új rendezését, a politikai és gazdasági teljes egyenrangúság és az egymás belügyeibe való be nem avatkozás alapján.
7. Követeljük az egész magyar gazdasági élet átszervezését, szakembereink bevonásával. Vizsgálják felül a tervgazdaságra alapuló egész gazdasági rendszerünket, a hazai adottságoknak és magyar népi létérdekeinek szem előtt tartásával.
8. Hozzák nyilvánosságra külkereskedelmi szerződéseinket, a soha ki nem fizethető jóvátételek tényleges adatait. Nyílt és őszinte tájékoztatást követelünk az ország uránérckészleteiről, kiaknázásáról, az orosz koncesszióról. Követeljük, hogy az uránércet világpiaci áron, nemes valutáért Magyarország szabadon értékesíthesse.
9. Követeljük az iparban alkalmazott normák teljes revízióját, munkások és értelmiségiek bérköveteléseinek sürgös és alapvető rendezését. Kérjük a munkások létminimumának megállapítását.
10. Követeljük a beszolgáltatási rendszer új alapokra való fektetését és a termények okszerű felhasználását. Követeljük az egyénileg dolgozó parasztok egyenrangú támogatását.
11. Követeljük az összes politikai és gazdasági pereknek független bíróságon való felülvizsgálását, az ártatlanul elítéltek szabadon bocsájtását, és rehabilitálását. Követeljük a Szovjetunióba kihurcolt hadifoglyok és polgári személyek azonnali hazaszállítását, beleértve a határon kívül elítélt foglyokat is.
12. Teljes vélemény-, szólás- és sajtószabadságot, szabad rádiót követelünk, és a MEFESZ-szervezet számára nagy példányszámú új napilapot. Követeljük a meglévő „káderyanyag” nyilvánosságra hozatalát és megsemmisítését.
13. Követeljük, hogy a sztálini zsarnokság és politikai elnyomás jelképét, a Sztálin-szobrot a leggyorsabban bontsák le, és helyére az 1848-1849-es szabadságharc hőseinek és mártírjainak méltó emlékművet emeljenek.
14. A meglévő, a magyar néptől teljesen idegen címer helyett kívánjuk a régi magyar Kossuth-címer visszaállítását. A magyar honvédségnek nemzeti hagyományainkhoz méltó új egyenruhát követelünk. Követeljük, hogy március 15-e nemzeti ünnep, munkaszüneti nap legyen, október 6-a pedig nemzeti gyásznap és iskolai szünnap legyen.
15. A Budapesti Műszaki Egyetem ifjúsága egyhangú lelkesedéssel nyilvánította ki teljes szolidaritását a lengyel és varsói munkásság és fiatalok felé a lengyel függetlenségi mozgalommal kapcsolatban.
16. Az Építőipari Műegyetem diáksága a leggyorsabban felállítja a MEFESZ helyi szervezeteit, és elhatározza a folyó hó 27-ére, szombatra Budapesten ifjúsági parlament összehívását, melyen küldöttségekkel részt vesz az ország egész ifjúsága.

1956. október 22.

**Megrendelő
szelvény**

Igen, előfizetek a Szegedi Egyetem 1994–95. tanév I. félévében még megjelenő számaira(4). Előfizetés: belföldi postautalványon 80Ft+postaköltség (72 Ft Szegeden, 88 Ft Szegeden kívül).

Cím: Szegedi Egyetem szerkesztősége, Szeged Egyetem u. 2–6. 6722 Tel./Fax:06/62/312–311

Név:
Cím:
Tel.:

„Amerikában nem az a jó újságíró, aki a véleményét mondja”

– interjú Bolgár György volt New York-i tudósítóval –

A New York Times szerkesztősége az újságírók Mekkája. A sors különös ajándékának tartja az ember, ha bepilanthat a világ legismertebb napilapjának munkájába. Bolgár György évekig volt New York-i tudósító, s a lappal kapcsolatos tapasztalatait, ismeretét, élményeit írta meg idén kiadott könyvében: A New York Times sztori.

CSVILA ISTVÁN

– A könyvében egyfajta áomlapként jelenik meg a New York Times, van olyan, ami mindezek ellenére mégsem tetszett az amerikai sajtóban?

– Talán az, hogy nincs ember, nincs egy meghatározott személyiség a cikkek mögött, ami alapján választ az olvasó. A nagy amerikai lapok szerkezetükben és koncepciójukban alapvetően egyformák, nincs egyéni stílus. Az újságírás szakma, amelynek mindig és mindenütt azonosak a szabályai.

– Itthon az emberek, akár az elmúlt évtizedek miatt is, azt szeretik, ha a riporter „jól megmondja” a véleményét. Ki a jó újságíró az USA-ban?

– Semmiképpen sem az, aki a véleményét mondja. Ugyanis az kint szigorúan tilos, erre csak néhány kiválasztott ember van felhatalmazva egy-egy újságnál, akik a saját vagy a szerkesztőség véleményét írják meg, mindig ugyanazon a két oldalon. Máshol nincs helye véleménynek. Egy riporter csak tudósíthat, ő nem lehet benne az anyagban. Ki kíváncsi például arra, hogy Bolgár György újságírónak mi a véleménye? Aki hozzá a nagy leleplező sztorikat, az a jó újságíró. Érdekes, hogy bármennyire „felhígultak” a televízióműsorok showkkal és

szappanoperákkal, az előbbi szigorú filozófia a hírműsorokban egyáltalán nem változott.

– Változik-e a legmértékadóbb amerikai napilap?

– Mindenképpen, és ez nem csak abban nyilvánul meg, hogy színes lesz a Times, hanem próbál, ha nem is bulváro-

sabb, de mindenképpen népszerűbb lenni. Újabb mellékletek, más hangok jelennek meg. Ahogyan változik az amerikai társadalom, úgy változik az újság is.

– Magyarországon stílusában, színvonalában melyik lap áll legközelebb a New York Times-hoz?

– Bár sok hibával, a Népszabadságot látom ilyennek, de ez nagyon távoli rokonság. Véleményem szerint szükség lenne nálunk is egy Times-ra, ha nem is egy új lapra, de egy-két újság felvállalhatná ezt a szerepet, ezt a stílust.

– A New York Times véleménye mértékadónak számít Amerikában. Mi-

lyen álláspontot képviselt a szerkesztőség Magyarországról?

– 1989-ben rengeteget írtak rólunk és magáról a térségről, a kezdeti eufória után azonban óvatosabbak lettek. Gőgösnek tartották a vezetést és erősen bírálták az előző kormányt. Amerikában nem szeretik, ha az állam túl messzire terpeszkedik. A sajtószabadság pedig különösen érzékeny terület.

– New Yorkból hazajött, tavasszal pedig ön is az elbocsátott 129 rádiós között volt. Mivel foglalkozik most?

– Ha nem rúgnak ki, talán sosem mozdulok ki a rádióból. Az egyetem után mindjárt ott kezdtem, és idén tavaszig folyamatosan ott dolgoztam is. Jelenleg a Helikon könyvkiadó igazgatói posztját töltöm be, azaz nem voltam sokáig munkanélküli. Végzettségem szerint közgazdász vagyok, eddig azonban nem gyakoroltam a szakmát. Ez teljesen más, mint az újságírás, az idő pedig túl rövid ahhoz, hogy megtéljem, sikeres vagyok-e ezen a területen.

– Mennyire lehet rossz egy siker-könyv ahhoz, hogy a Helikon még foglalkozzon vele?

– Jó és jogos kérdés. Én azt hittem, könnyebb lesz. Úgy képzeltem, majd beszélgetek szerzőkkel és elgondolom, hogy milyen könyveket adunk ki, de nem erről szól ez a szakma. Nehéz ma megélni a könyvpiacra. Mi alapvetően nagyobb értékű, igényesebb műveket adunk ki, amelyek mára már sajnos szinte csak karácsonyi ajándékként dobhatók piacra.

Észak-Írország és az IRA

MÁTHÉ ADRIENN

A katolikus ír őslakosság és a betelepített protestáns skót, walesi és angol lakók között az ellenségeskedés már a 12. században megkezdődött, amikor II. Henrik csapatai megjelentek a kelta írek lakta Zöld-szigeten. Ezek után a Korona mindent megtett azért, hogy az őslakosságot az igája alá hajtsa: a 14. században betiltották az ír nyelvet, megtiltották a vegyes házasságokat. Amikor VIII. Henrik szakított a katolikus egyházzal, az ellentétek vallási színezetet is kaptak, az írek ugyanis megmaradtak Róma hitén.

Oliver Cromwellnek sem sikerült megtörni az ír katolikusok akaratát, ezért megnevezte őket, és jogaikat is alaposan megnyirbálta: nem taníthattak, nem lehetett fölgtulajdonuk, és nem katonáskodhattak. A katolikusok gyűlölete 1800-ban teljesedett ki, amikor Nagy-Britanniához csatolták a 32 grófságból álló Írországot, melybe beletartozott a hat grófságból álló Ulster is.

A 19. század egésze a függetlenségi harcok jegyében telt el, ami ellen kegyetlenül felléptek az észak-ír tartományokban akkor már többségben levő angolhű protestánsok is. Az ír nacionalisták 1905-ben megalakult pártja, a Sinn Féin,

Észak-Írország (Ulster) független történelme.

A Westminster által korlátozott hatalommal felruházott belfasti parlamentből kiszorították a katolikusokat, az 1911-ben léterhozott Ulsteri Unió Tanács kormányzott, és a brit tartományban szabályos egypártrendszer alakult ki. A katolikusokat a mindennapi életben is egyre több atrocitás érte, gettóba kellett menekülniük.

A hatvanas években a növekvő erőszakhullám az IRÁ-ban szakadáshoz vezetett: a megalkuvók tábora lett a Hivatalos IRA, a kemény magból kerültek ki a provók, az Ideiglenes IRA tagjai. Az előbbi elszigetelődött, ma már nem aktív szervezet.

Később az Ideiglenes Ira is szétforgácsolódott, 1975-ben kivált a legkeményebb mag, és megalakult az Ír Nemzeti Felszabadító Hadsereg, az INLA. Időközben a protestánsok is létrehozták a maguk embereit, elszabadult a pokol.

A helyzet „enyhítésére” 1969-ben megérkeztek az azóta is ideiglenesen ott állomásozó brit katonák, de a vérengzéseket nem lehetett megállítani, ezért a brit kormány 1972-ben feloszlatta a parlamentet.

Tíz évvel később felállítottak egy rendhagyó parlamentet, melynek tagjai

Apa csak egy van

1916 Húsvétján fegyverrel akarta kényszeríteni a döntést. A lázadást ugyan leverték, de a lázadást vezető katonai csoportból 1919 telén megalakult az Ír Köztársasági Hadsereg, az IRA. A harcok eredményeképpen 1920-ban a britek két részre osztották a szigetet, az elsősorban katolikusok lakta 26 grófságot a dublini parlament alá rendelték (Ír Szabadállam), a maradék hat, protestánsok által lakott grófságból pedig megalakult Észak-Írország, Belfast székhellyel, tartományként. Ezzel kezdetét vette

immár katolikusok is lehettek. A villámgyorsan lezajló választásokat azonban a protestánsok Ulsteri Unió Pártja nyerte, a katolikus pártok a 78-ból 19 mandátumot nyertek el. Ezt a parlamentet a britek 1986-ban oszlatták fel. A protestánsok ugyanis az 1985-ös brit-ír egyezménynek ellenállva nem engedték meg Dublinnak, hogy az észak-ír ügyekbe bepilanthasson. Így Ulster ma is Nagy-Britannia közvetlen irányítása alatt áll, és csak 17 képviselőt küldhet a parlamentbe.

A VILÁG LEGKEDVELTEBB NAPILAPJA

Az ember nem mindig találkozik szívesen a valósággal. Utáljuk ugyanis, ha az arcunkba vágják azokat a ránk nézve kellemetlen tényeket, amelyeket szeretünk elfelejteni. Pontosan ezt teszi Bolgár György A New York Times sztori címmel idén megjelent könyvében. Megmutatja valódi helyünket a világban. Akik végiggolvasták az újságíró munkáját, valószínűleg egészen más perspektívából látják a magyar médiacsatározásokat.

A New York Times sikertörténet. Legország legviláglapja, ahogy Bolgár György fogalmaz. Nem könnyű úgy könyvet írni róla, hogy a szerző ne essen a kritikátlan álméltkodás csapdájába, kétszáz oldalt csupán szuperebbnél szuperebb latívuszokkal megtöltve. Hiszen nem könnyű egy olyan lapról elfogulatlanul írni, amelynek név nélkül megjelenő publicistáinál komplett afrikai kormányzatok tesznek látogatást, amelynek tudósítói hétről hétre az Egyesült Államok elnökével ebédelnek, amely vasárnapi számának súlyát másfél és öt kiló között mozog, amelyről hetente akarnak könyvet kiadni. Természetesen Bolgár György is csodálja a Timest. Ez magától értetődő, hiszen ezt a lapot csodálni kell, az ember csodálni kénytelen. Azonban a mértéktartó és túlzásokba soha nem eső álméltkodásokon keresztül a szerző a maga ironizáló, személyes módján mély elemzést ad az amerikai sajtóról. Saját élményein át – hiszen az egész könyv élménybeszámolók halmaza – rendkívül szemléletesen ábrázolja a hatalom és a média viszonyait, egymást kölcsönösen korlátozó szerepét, és betekintést ad az amerikai demokrácia működésének finom, egy kelet-európai számára szinte érthetetlen mechanizmusai. E mechanizmusokba belefér az, hogy a sajtó képes „történelmet csinálni” – lásd Watergate-ügy – de az is, hogy a világ legbefolyásosabb napilapja majdnem három évig nem tudja elindítani 450 millió dollárt érő színes nyomdáját, mert nem sikerült megegyeznie a szakszervezetekkel.

Mivel a szerző kelet-európai, törvényszerűen hazai szemmel is vizsgálja a lapot, így gyakran tesz összehasonlítást. Pár-

huzamokat állít fel az amerikai és magyar sajtó helyzete és megnyilvánulásai között, s arról igazán nem Bolgár György tehet, hogy ezeknek az összehasonlításoknak a példái és a végkövetkeztetései néha tragikomikus színezetet öltenek. Az olvasóban, a könyvet lapozgatva állandóan felmerül a kérdés: valóban ennyire periférius a magyar média? Tényleg ilyen messze vagyunk a fejlett világ standardjaitól? Csupán a példa kedvéért: nem könnyű teljes jelentőségében, a gyökereivel és a sajtó moráljára vonatkozó minden összefüggésével felfogni azt a tényt, hogy egy amerikai hírszerkesztő a lapban sehova nem írhatja le a véleményét – sőt, igen gyakran nincs is kialakult politikai véleménye. Ha van és leírja valahol – kirúgják. Nem az a dolga, hogy véleménye legyen, hanem az, hogy az igazságot felderítse. Nehéz optimistának lenni a magyar sajtót illetően, ha ezt a mentalitást összehasonlítjuk az át- és túlpolitizált itthoni médiával.

Ne felejtjük el: a szerzőnek nem az a célja, hogy öngyilkosságra kergessen minden (v)érző szívű magyar újságírót. Ő – aki négy évet töltött New Yorkban a Magyar Rádió tudósítójaként – csak igyekszik a lehetőségekhez képest hű és kerek képet rajzolni a világ legbefolyásosabb napilapjáról és az amerikai újságírásról. A célját úgy vélem, eredményesen meg is valósítja, s ne rójuk fel neki, hogy eközben haza-hazatekintve feszengésre készíti az olvasót. Ez érthető, mivel gyökerei idekötik és az általa megcélzott közönség számára a magyar média az egyetlen viszonyítási alap.

A New York Times sztori nagyon tanulságos olvasmány. Könnyen olvasható és forgatása egyaránt hasznos az Amerikát megérteni próbáló magyar átlagpolgárnak és az újságírónak. Közelebb kerülhetünk általa az annyit emlegetett szabadság szó valódi jelentéséhez. Ez a könyv a szabadságról szól.

Bolgár György: A New York Times sztori
Fortuna Kiadó, 1994

Simon László

KOLLÉGIUMI INTÉZMÉNYEK ELÉ
DÍJTALAN KISZÁLLÁS

Identitásformák

✎ SZABÓ HELGA

A második világháború elején egy erdélyi faluban, amely épp akkor került Magyarországhoz a román fennhatóság alól, egy magyar zsidó kisfiú túlradó örömeiben felugrott, hogy megérintse a magyar zászlót, aminek az lett a következménye, hogy édesapját keményen megbírságotlák a „magyar nemzetet ért inzultus” miatt. Néhány évvel később, immáron svájci menekültként, német koncentrációs tábori élményekkel a háta mögött ugyanezt a fiút az osztályfőnöke

sussexi egyetem docense, John Coates, a göttingeni és Michael J. Hawkins, a sussexi egyetemről, valamint magyar részről Szőnyi György Endre a JATE Angol Tanszékéről és Petrovics István a Történelem Tanszékéről.

A könyvben szereplő tizennégy tanulmányt hat nemzet tudósai írták. Ez a fajta nemzetközi összefogás, valamint Lőb bevezető szavai is jól illusztrálják a célt, amiért a program tulajdonképpen létrejött: a tanulmányok témája a nemzeti identitástudat problémája és a nemzeti nacionalizmus, ami sajnos ma is aktuális téma itt, Európában is. A szerzők e kötet megalkotásával ellenszert próbálnak nyújtani ezekre a problémákra.

A kiadvány első részében szereplő tanulmányok definíciókat keresnek az etnicitás és nacionalizmus fogalmaira, a második rész ugyanezen kérdéseket vizsgálja a középkori történelemre tekintve, a harmadik rész pedig olyan egészen aktuális problémákat tárgyal, mint pl. az észak-írországi konfliktus.

A kötet olvasásához nyelvtudás szükséges, mivel a tanulmányok mindegyike angolul íródott, bár a szövegek nehézségi foka nem egyforma: a magyar, ill. a nem angol anyanyelvű szerzők tanulmányai valamivel könnyebben érthetők. A történelem iránt érdeklődők biztosan szívesen fogadják majd a kötetet, hisz mindegyik tanulmány szakmailag igényes munka. Az íráskor némelyikének nyelvészeti és irodalmi vonatkozásai is vannak, mint például Zombori István tanulmányának, melyben a szerző Lope de Vega darabjainak magyar vonatkozásait vizsgálja.

A kötetet bárki haszonnal forgathatja, aki szeretne többet megtudni a nacionalizmus történelmi gyökereiről illetve a jelenkor szemünk előtt kibontakozó konfliktusairól.

(Forms of Identity – Definitions and Changes

Edited by Ladislaus Lőb, István Petrovics, György E. Szőnyi JATE Szeged, 1994.

Megjelent a TEMPUS JEP 2606, „SUGOJA” támogatásával.)

(A könyv egyik szerkesztőjével készült interjúnk az ismertetőtől jobbra olvasható.)

KRITIKA

Összefogás – egyetemi szinten

A most megjelent Forms of Identity – Definitions and Changes című kiadvány kapcsán beszélgettünk Dr. Szőnyi György Endrével, a Hungarológiai Intézet vezetőjével.

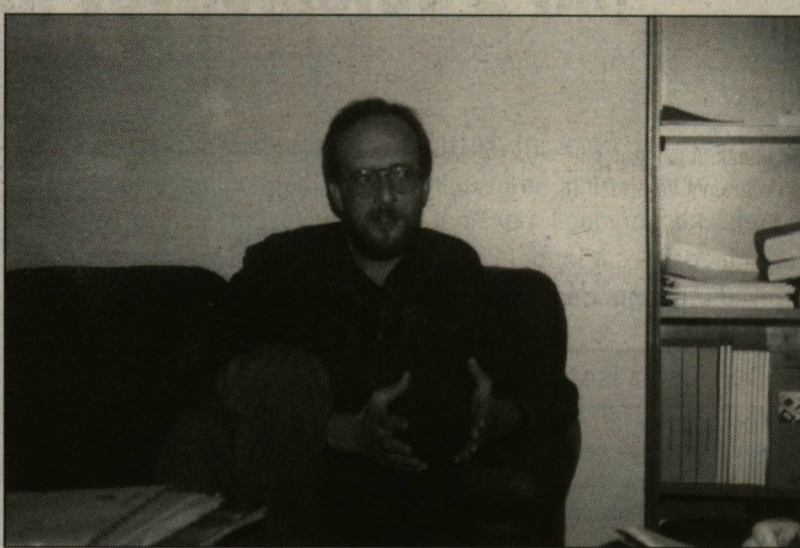
✎ TANÁCS VIKTÓRIA

– Mit kell tudnunk általában a TEMPUSról?

– A TEMPUS ösztöndíj-rendszert az Európai Unió (most már Közösség) alapította; a felzárkózni kívánó közép-kelet-európai országok felsőoktatását, ezen belül is a modernizációs programokat támogatják. E támogatás elnyerésének alapvető feltétele, hogy meglegyen a „minimális háromszög”, azaz a pályázó keleti egyetem legalább két nyugati egyetemmel álljon kapcsolatban; ez a két intézmény a JATE esetében a sussexi és a göttingeni egyetem (innen a név: SUGOJA). E program keretében körülbelül 150-155 ezer ECU-t invesztáltak, amit főként számítógépekre, könyvtárfejlesztésre fordítottunk, de az Irinyi épületben lévő nyelvi labort is ebből a pénzből alakítottuk ki.

Szakmai szempontból a hároméves projekt fő hangsúlya a nyelvtanításon van (ezen belül is az angol kap kiemelkedő szerepet), de emellett történelemmel és pedagógiával kapcsolatos témák is sze-

Fotó: Andrasucs Krisztina

repelnek; például nagyon fontos a tantervmodernizáció kérdése.

– Konkrétan hogyan valósul meg ez az egyetemek közötti együttműködés?

– Minden évben megrendezésre kerülnek az úgynevezett „workshop”-ok, olyan témákban, mint egyetem-management, döntéshozatali mechanizmusok, demokratikus procedúrák; a diáksággal kapcsolatban a counselling-rendszer (ez főként Sussexe jellemző); illetve a káder-fejlesztés, oktatói gárda kialakítása, külkapcsolatok.

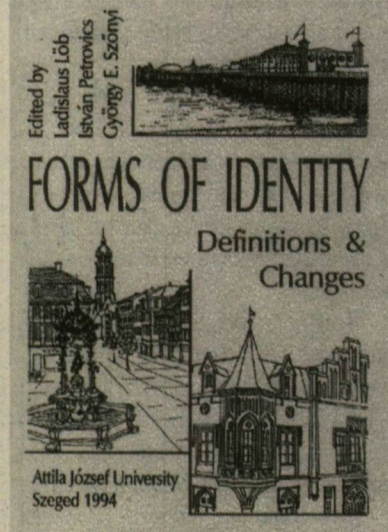
– Mennyire kölcsönös ez a kapcsolat?

– Bár még sok a tanulnivaló, a JATE sem marad szégyenben: az Angol Tan-

szék oktatói közül Novák György Ezra Pound-szemináriumot tartott Göttingenben, Rozsnyai Bálint, Kiss Attila és én pedig Sussexben voltunk.

– A „Forms of Identity” elnevezésű workshop fő témája a nemzetiségi kérdés volt. Mennyiben jelenthet előrelépést egy ilyen tanácskozás?

– Igen, ez valóban központi kérdés, még Nyugat-Európában is, gondoljunk csak a baszkokra vagy az írekre. Reményeink szerint a tanácskozás (ennek anyaga az oktatásban is felhasználható) erősíti azt a tanárokból és diákokból álló értelmiségi réteget, amely a tolerancia elvét képviseli.

azon kapta, hogy a padra firkál, és felelősségre vonta: Hát ez a hála, hogy beengedtünk az országunkba?! Még később, mostmár mint egyetemi tanár a honosítását várva Angliában megdöbbenve hallotta, hogy az őt kikérdező nyomozó gyűlöli az angolokat, amíg rá nem jött, hogy a férfi ír volt. Már meglett emberként hazalátogatva régi falujába, amely időközben visszakerült Romániához, a határon négy órán át faggatták arról, hogy miért nem beszél románul.

Ezekkel a sorokkal kezdődik a Forms of Identity (Identitásformák) címmel megjelent tanulmánykötet bevezetője Ladislaus Lőb, a sussexi egyetem docense tollából. A kiadvány a TEMPUS program keretén belül jött létre a JATE, a göttingeni és a sussexi egyetem közreműködésével. A tanulmányok egy nemzetközi workshop során születtek, amit a JATE-n tartottak 1993 szeptemberében. A program irányítója Ladislaus Lőb, a

Richard Gere, a bolond

Pezsgőt kezdtem el inni, de a számban csak cukros limonádé ízt éreztem.

Így hatott rám Mr. Jones. A muzsikusz zseni. A nagymenő. A szívtipró. A repülni vágyó mániákus depressziós. A többszörös öngyilkosjelölt, aki egyik kísérlete után a diliházban köt ki. Ám véletlenül éppen ott dolgozik a nagyon csinos pszichiáter, dr. Libbie Bowen – Lena Olin –, aki meg tudná gyógyítani Mr. Jones-t, ha az engedné. Richard Gere végül nem tehet mást, aláveti magát a szépség erejének. A rendszeres kezelések valódi gyógyszerre azonban maga a doktornő. Mert a beteg mit is csinálhatna, beleszeret dr. Bowenbe, de ő sem tud ellenállni Mr. Gere-nek – és talán a közletről jól látható ragyás bőrnek –, hiszen nemcsak a becsín: kedves, szeretetre vágyó ember, de a

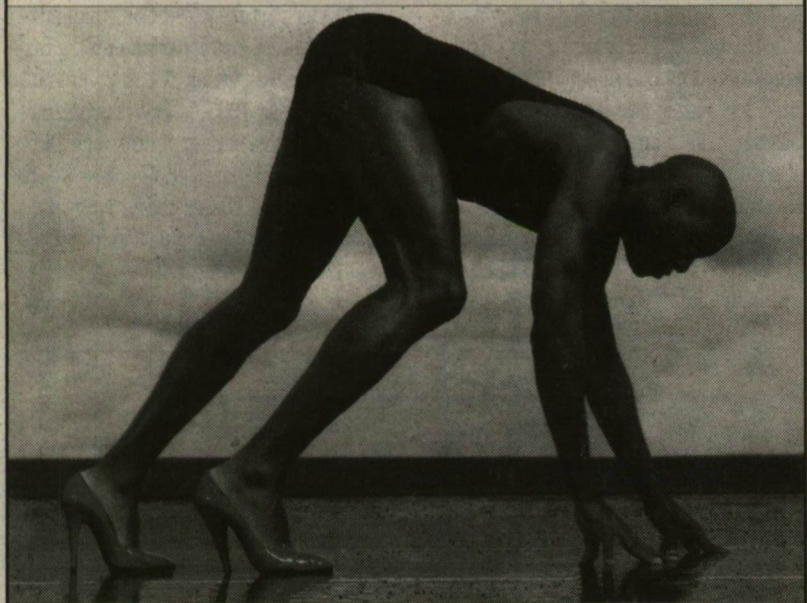
külső is legalább olyan jól mutat. A vulkán belseje egyre forr, míg aztán kitor a láva: az elragadott érzelmek és a józan ész csatájából az előbbi kerül ki győztesen. Nem hiába vagyunk ösztönlények! Amikor Libbie beteg karjai közé zuhan – ágyó, orvosi etikett – a két magányos lélek egymásra talál. Hát nem megható? Olyan az egész, mint valami mese. A boldogságuk azonban csak egy röpké pillanat. A pszichiáter, amikor felébred, lelkiismeretével együtt, nem bírja elviselni tettének erkölcsi súlyát – talán a várható tíz év börtön is szerepet játszik benne –, és Mr. Jones-tól minél előbb megszabadul. Nagyon szomorú ez a történet, mégsem szabad sírva fakadnunk ennél a résznél, ugyanis mire előkotorjuk a zsebkendőnket, már minden meg is oldódik. Igaz, hogy dr. Bowen törli Jones-t a beteg listájáról, a kliens pedig szétnéz a város magas épületei között egy alkalmasat keresve. Ám Libbie-nek ismét megszólal belül valami („Na, ugye tudjátok, minek kell következnie? Ha nem, gondolatok a romantikus regényekre”), és cselekszik is. Munkáját eldobva kliense után szalad, még akkor is, ha az éppen az új Ikarosz szerepét játssza el egy tetőn.

A legrözsaszínűbbre az egészben a vége sikerült. A magasban egyébként szédülő doktornő kedvese után mászik, aki, miután nem zuhant le, egy másodperc alatt bekövetkező varázslat eredményeként gyógyultán omlik visszatért szerelmese karjaiba. És boldogan éltek, míg meg nem haltak...

Szép álomba ringatott mindenkit ez a mese? Hogy a legtöbbben repülni szeretnétek? Akkor annyit még elutaltok a fületekbe, hogy ne legyen olyan fájdalmas az ébredés, ez csak egy mese volt, amiből nagyon kevés az igaz, legfőképpen az, hogy minden diliházban egy bombanő rakosgatja össze a megbomlott elméjű betegeket.

Csikász Brigitta

TUTI BIZTOS BEFUTÓ

Tuti cipőbolt
Kárász u. 8.

Szeretettel
várjuk
üzletünkben:

Szeged, Oskola u. 18.
Tel.: 312 – 494

A Sooter's nál MINDIG MINDENKI NYER, NEM CSAK EGYSZER, KÉTSZER IS. A MINDENKORI ÖLCSŐ ÁRAKKAL ÉS MINDEN 1000 FORINTON FELÜLI VÁSÁRLÁS ESETÉN MEG A SZERENCSÉREKSEL IS!

VÁSÁROLJON INGYEN A Sooter's nál!

Ahol mindig minenkinyer!

Sooter's SZUPER MINISZER FILM

MEG MINDIG CSAK 349,-

VEGYEN KETTŐT, ÁRMAI KAP!

ESZENYI GABRIELLA

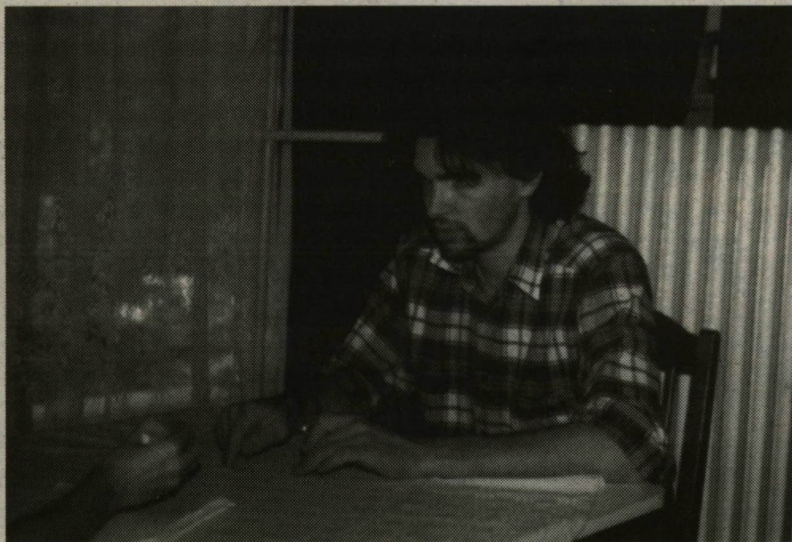
Az (ex)vezető érvei

1994 májusában a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola pályázatot írt ki a Tamási Áron Klub vezetői posztjának betöltésére. Három dolgozat érkezett be, és az elbírálásban illetékes Hallgatói Önkormányzat Gaál Zoltán tervezetét találta a legjobbnak. A pályázat gazdag, színes zenei programot vázolt fel. Gaál a Diáksziget rendezésében is részt vett, ismeri a magyar könnyűzenei élet neves képviselőit. Pályázatához például Müller Tibor, a Sziámi együttes frontembere adott ajánlást. A bizalom azonban nem volt teljes; Gaál szavaival élve személyét „linknek” találták. Történt ugyanis – még az előző vezető, Róth Ilona tevékenykedése alatt –, hogy Gaál „Test” Szabadművészeti Alapítványa programokat szervezett a TÁK-ban, amelyből azonban Deák Bill Gyula és a Kispál és a Borz koncertje elmaradt. Kispálék egyszerűen a már lefixált koncert helyett egy másik rendezvényre mentek, Deák Billék pedig valami félreértés miatt nem jöttek el. „Nem az alapítvány hibájából történt” – védekezik Gaál. A HÖK azonban – emlékezve erre az incidensre – az állást referenciamunkához kötötte: a feladat a Gólyatábor megszervezése volt. Ez kitűnően sikerült, így Gaált nagyon meglepte, amikor a HÖK egy hónap próbaidőre „ítélte”, arra hivatkozva, hogy a szervezőt a tábor ideje alatt szinte lehetetlen volt elérni. Gaál ezek után úgy érezte, joggal teheti fel a kérdést: ha övé a legjobb pályázat, jól sikerült a referenciamunka, miért van mégis próbaidőre szükség a véglegesítés helyett.

Egyelőre azonban bizonyítania kellett. A TÁK havonta 80 ezer forintot kap a főiskolától. Ebből kell kifizetni a művészeket, a reklámot, a technikai kiadásokat, a biztonsági embereket, a jegyszédőket. A 80 ezer forintból nyolcezer megmaradt. Ezzel szemben a szeptemberi összkiadások 200 ezer forintot tettek ki! Természetesen nem hitelről vagy totális eladósodásról van szó, a különbözetet a

TÁK viták

Vezetőváltás a JGYTF klubjában

Fotó: Andrasics Krisztina

Gaál Zoltán

klub a bevételeiből fedezt. Gaál szerint a vállalkozás tehát abszolút nyereséges volt. Ráadásul nem akárcik léptek fel, többek közt láthattuk-hallhattuk a Deák Bill Blues Band-et, a Rambling Blues-t, a pécsi Codá-t, Soniát és csapatát, a Pál Utcai Fiúkat és Hobót, sőt a németországi Jill On The Hill is koncertezett a klubban. A TÁK végre ismert és népszerű lett – fejtette ki Gaál –, most sok gimnazista is lejár ide szórakozni. Hogy egyoldalú a program, hogy csak koncertek vannak? Filmvetítéseket is terveztek, de nem volt rá anyagi keret. Véget ért a „hídegháború” is a TÁK és a JATE Klub között, a vezetők manapság egyeztetik a programokat és segítik egymást a szervezésben – tette még hozzá Gaál.

A HÖK – eleget téve jogi kötelezettségeinek – szeptember közepén újra ki-

írta a pályázatot a vezetői munkakör betöltésére. Az exvezető szerint neki csak az utolsó előtti napon szóltak, hogy adjon be új dolgozatot, mert a régi nem tartható. A próbaidő lejárt, indoklás az elbocsátásra avagy a véglegesítésre nem hangzott el. Igaz, hogy Gaálnak megvolt a lehetősége új pályázat beadására. De csak elvileg, mivel későn szóltak – sérelmezte Gaál. Végül az utolsó pillanatban mégiscsak benyújtotta új dolgozatát (a határidőt ugyanis meghosszabbították). A pályázat nyertese azonban Dallos Edina lett.

„Miért?” – tette fel a kérdést Gaál. Úgy érzi, amit csinált az jó, sőt a lehető legjobb. Most mégis mennie kell. Szerinte megkérdőjelezhető a sok kínos és felesleges procedura is.

HÖK kontra Gaál

A HÖK álláspontjáról Kovács József irodavezetőt faggattam. A májusi pályázattal kapcsolatban elmondta, hogy a beérkező csekély számú dolgozat közül valóban Gaál Zoltáné volt a legjobb. A program azonban korántsem volt teljesen meggyőző a HÖK számára. A TÁK ugyanis nem Diáksziget. A környéken lakók már megtették az első lépéseket a klub bezáratására a koncertek hangereje miatt. A férőhely is kevés, a tűzbiztonsági előírások is korlátozzák a közönség létszámát. A Gaál által tervbe vett zenekarok felszerelése nem ilyen kis volumenű klubokhoz készültek. Ráadásul nagy tömeget vonzanak, ami megint csak problémát jelent. Hiszen ki szeret sorbanállni a jegyért, aztán megfulladni a tömegben – senki. A pályázat tehát nagy kaliberű, de egy koncertterem kapacitásához készült, nem egy kicsi klub lehetőségeihez – vélte Kovács. Ezenkívül a programok megrendezésével kapcsolatban is kételyek merültek fel – utalt az irodavezető a már említett két elmaradt koncertre. Ő Gaált hibáztatja, mivel a szerződéseket csupán szóban kötötte meg az együttesekkel. A szó pedig elszáll... „a balhét viszont el kell vinni”. Ez szakmai mellékfogásnak is tekinthető.

Az állást a Gólyatábor megszervezésétől tették függővé. Ez rendben is lett volna, de a szervezőt sehol sem lehetett elérni, pedig Kovács naprakész információkat várt. A pontosság a királyok udvariassága, de egy leendő klubvezetőnek sem hátrány, ha munkaadói megbízhatónak tartják. Két lehetősége volt a HÖK-nek – folytatta Kovács: vagy nem nyitják ki a klubot, vagy adnak még egy sanszot Gaálnak. Az utóbbi mellett döntöttek. A hónap tulajdonképpen valóban jól indult. Majdnem minden nap jó koncertek voltak, neves előadókkal, nagy bevétellel. Ez így ment, de Kovács szerint csak két hétig. Aztán sorban jöttek a veszteséges előadások. Pedig a szervezés ugyanolyan profi volt, a művészek is élvonalbeliek – a közönség mégsem jött be a várt arányban. Mi történt? Nagy volt a tömegnyomor, drága volt a belépő; ezt az emberek

megunták – vélekedett Kovács. Főleg azok nem jöttek el, akiké a klub: a főiskolások. A TÁK felújítását az ő pénzükből fedezték, mégsem kaptak kedvezményeket a programok, illetve koncertek látogatására. A hallgatók kiszorultak a klubból, öntevékeny csoportjaik nem kaptak életteret. Hiányoztak a kiállítások, a filmvetítések. Kovács szerint Gaálnak lett volna módja arra, hogy a vetítéshez szükséges technikai felszerléseket beszeresse. A HÖK egy helyet akart, ahol a főiskolások (is) társasági életet élhetnek, művelődhetnek, szórakozhatnak. Gaál programja nem a főiskolásoknak szólt, hanem a fiataloknak; ami jó, de nem fér bele a TÁK imaginárius profiljába. Az előző vezető, Róth Ilona működése egyébként szintén nem volt ideális, ő a barátaival a barátainak szervezett programokat – tette hozzá Kovács.

Az irodavezető cáfolta Gaál kijelentését, miszerint nem tudott a pályázat újbóli kiírásáról (ami egyébként megjelent a Délmagyarban is). Elmondása szerint az exvezetőnek azért szólt az utolsó előtti napon, mert csodálkozott, hogy Gaál miért nem adott be új dolgozatot. A később beadott munkát végül is elfogadták, de nem ő lett a nyertes. Az elbírálást két testület végezte: egy főiskolai és egy HÖK-ös. Dallos Edina pályázatának tartalma felelt meg legjobban a klub elvárásainak. Tömegkoncertek helyett réteggkoncerteket terveznek, helyet kapnak a főiskolán működő színjátszó és képzőművészeti csoportok. De egy kompromisszumos megoldás is születőben van. Tárgyalások folynak egy, a városban működő klubbal, ahol minden héten egyszer bulikat tartanának, koncertekkel egybekötve. Ez utóbbiakat a szerződés létrejötte után valószínűleg Gaál Zoltán fogja szervezni. S hogy miért nem véleményezték Gaál egy hónapos munkáját? Véleményeztek, hiszen a fent leírtakat az exvezetőnek is elmondták – jelentette ki Kovács. Szerinte „talán az emberi érzékenység késztethette Gaált erre az állításra”.

Koncertek vagy kiállítások? Tömegvagy réteggények? Gaál avagy a HÖK koncepciójának van-e létjogosultsága? A döntés a közönség feladata. ●

„Nem szeretek olyan dolgokról agyalni, amelyek önmagukért beszélnek”

– interjú Lovasi Andrással, a Kispál és a Borz énekesével –

JASPER FERENC

– Úgy emlékszem, 1990-ben hallottalak benneteket először. Mikor alakult a zenekar?

– 1987-ben Pécsen. Az eredeti felállásban volt egy basszusgitáros is, én akkor gitároztam. De aztán hárman maradtunk Kispállal és Bräutigam Gáborral.

– Gáborral mi történt a nyáron?

– Egy hónapig más dobosunk volt, mert amikor a stúdióban felvettük az első számokat, a fáradtság miatt túlpörgött, vagy a fene tudja...De a turné már vele folyik.

– Az új lemezek címe: „Sika, kasza, léc”. Nem biztos, hogy mindenki tudja, mit jelent.

– Ez egy kifejezés, az első turnénkon – még négy éve – az utolsó koncert előtt robbanánk ki a színpadra, amikor mondja az egyik road: „Gyerekek, semmi ráadás; sika, kasza, léc”. A sika ez (mutatja), a kasza ez, vagy fordítva? Mindegy, majd te leírod.

(Hát azért sem...) Egyébként ez az utolsó ilyen lemezünk. Valamilyen szinten lezárja a zenekar működését, a következő már más módszerrel készül, ami a számírást és a felvételeket illeti.

– Együtt írtátok a számokat?

– Ja, a Kispállal.

– A zenén kívül mivel foglalkoztok?

– Semmivel. Szóval, azért nem is vállalkunk fellépést december végétől három-négy hónapig, hogy elmehezzünk a fogorvoshoz, meg rendezzük a dolgokat magunk körül. A magánéletünkre már nagyon-nagyon rgen nem jutott időnk. Jó lenne a stúdióban is havonta csak egy-két számot felvenni, így fél év múlva lenne rálátásunk az anyagra.

– Kényes kérdés: Mi is volt az az SZDSZ-támogatás?

– Volt, igen, a tavaszi turnén. Ők nyilván választási érdekből akarták, mi pedig azért, hogy el tudjunk menni kisebb helyekre is, mert egyébként még a technikát sem tudnánk kifizetni. Persze, fontos a beállítottság is, a szövegekből kiderül, hogy nem vagyunk egy izé... fasisztoid zenekar. A szlogen ez volt:

„Támogatják a szabad demokraciát, mert ők is szeretik.” Tehát nem mi őket, és az más.

– Felháborodás volt?

– Persze, de hát le van szarva.

A következő megéri, hogy utána, teszem azt, volt egy kis pénzem.

– A Stúdióban beszélgettek veled a minap, és...

– Aha, alámírták, hogy „költő”!

– Na igen, ehhez mit szólsz?

– A srác úgy gondolta, hogy fiatalokat is be kell mutatni, biztos én is egy tehetséges fiatal vagyok, és jelentsük ki mindenkiről, hogy milyen nagy művész. Ne csak az Esterházy alá írjuk ki, hogy író – persze lehet, hogy ezt provokációnak szánta. Volt is belőle felzúdulás, nagyobb, mint az SZDSZ-ből.

– Te minek tartod magad?

– Dalszövegeket írok, lehet, hogy egyikük-másikuk versként is megállja a helyét – nem tudom. Ha valakire azt mondják, hogy költő, a fiú elkezd mindjárt röplülni, Pegazus, mindenféle állatok ugrálnak alatta.

– Mi a véleményed a mai irodalomról?

– Azt gondolom, néha baromi szar verseket írnak a „költőnek nevezett költők”. A Tiszatájban is, pedig az még az egyik legjobb folyóirat, vagy a pécsi Jelenkor, aztán a pesti subkulturális műhelyek. És vannak kurva jók is, nekem Parti Nagy Lajos a kedvencem a „kortársaim” közül. (nevet)

Fotó: Andrasics Krisztina

– Kiket olvasol még?

– Az Esterházyt is bírom, de valahogyan kevesebbet olvasok mostanában. A művészkedés különben nem tesz jót a zenekarnak sem. Ha valaki meghallja azt, hogy művész, a reakciója az, hogy „Ó, b...meg, csak ettől mentsen meg az Isten!”

– Egyetemre jártál?

– Igen, rajz szakra. De jó voltam magyarból is, csak úgy vagyok vele, hogy „képzeld el, ahogy Petőfi a rónán bandukol...” – hát ez a halálom. Parti Nagyot, Nádaszt, vagy Hamvást magáért a szövegért, a leleményességéért, vagy a veretességéért szeretem. Eleve nem szeretek olyan dolgokról agyalni, amelyek önmagukért beszélnek.

– Mit csinálsz majd a turné után?

– Számokat szeretnék írni, én nem pihenek. Ott-hon, nyugodtan, ott elfér a gitárom is... Van öt-hat témám, azokat jól meg kellene csinálni. ●

A koncert.

Négy éve figyelem őket, nemigen változnak. A Lovasi-Kispál-Bräutigam trió azért olyan jó, mert eredetiek maradtak, zenében és emberileg egyaránt. Kialakították a sajátos Kispál-soundot, de mégsem egyhangúak a számok. Egyszerű, ám mégis borzasztóan fülbemászó dallamok – az új számok is jók –, és a szövegek is igen jellemzőek. Költő, nem költő, akinek van érzéke a kicsit szürrealisztikus, a gyermekkor világát idéző, naiv hangulathoz, amely át-átszövi őket, úgy, hogy emellett a tűnődő, melankolikus attitűd is beszűrül; nos, az ráérezhet a dalszövegíró lelkivilágára.

De nem kell semmit komolyan venni. Zenélnék, mert jó nekik, és jó a viszonylag nagyszámú és igen lelkes közönségnek, akik betéve tudják a számokat. Ennyi. Aki szereti őket, annak kétórányi tökéletes kikapcsolódás.

Fogyókúrázzunk!

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: PALÁSTI MÁRTA

Ha valaki le akar adni a súlyából, táplálja „izmossá” az akaratát.

Európa lakosságának csaknem kétharmada túlsúlyos. Ráadásul bizonyos életkorokban a többletsúly akkora, hogy legjobb indulatú megítélésünk szerint is alaposan túllépi harmóniabeli és esztétikai elképzeléseinket. Szomorú „mérleg” ez. Az orvosok megállapították, hogy minden fölösleges kilogramm megrövidíti a várható élettartamot. A kövér emberek gyakran szenvednek szív- és keringési zavarokban, magas vérnyomásban, érlemeszesedésben, epe- és májbetegségekben. Ennek ellenére sokan ássák saját sírjukat késükkel és villájukkal.

Alaktörténelem

A férfiak nem mindig és nem mindenütt tartották eszményinek a karesú, sudár nőt. Tehát szegény Naomi Campbellt egy 18. századbeli férfiú biztosan orvoshoz küldte volna. E korszakból származik egy disznóbőr kötésű könyvecske, melynek el-sárgult lapjai elárulják, hogy „a kisasszonyok sírásra fakadtak, ha alakjukat karesúnak és hajlékonyak” mondták. A kontinensen a szépség fogalma csak akkor változott meg, amikor a kereskedők és értelmiségiek egyre sűrűbben hajóztak Angliába, és onnan nem csupán hatalmas politikai nézetekkel, hanem a létformáknak új ismereteivel tértek haza.

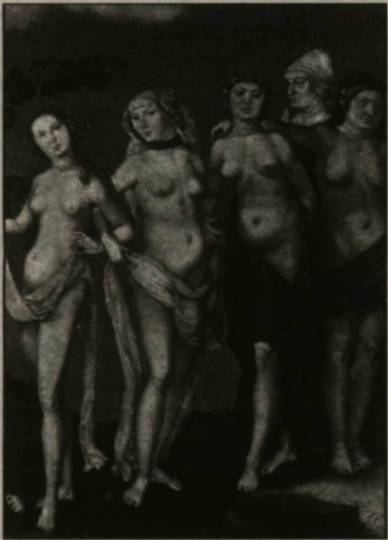
Heinrich Heine rajongva írta akkoriban: „Nem tudok másra gondolni, mint az angol nők érzéken hosszú lábaira...” Ám a biedermeier kor ízlése ismét a telt idomokat

tekintette csinosnak, divatosnak. Minden nő, aki adott magára, „kiduzzadó vonalaival” kívánta testi bájaira felhívni a figyelmet. A kevésbé gömbölyded hölgyek – de a teltek is – minden lehetséges eszközt felhasználtak, hogy ezt a kíváncsi

vánatos célt elérjék, sőt túlszárnnyalják. A „cul de Paris”, azaz a párizsi hátsó rész, roppant méretű popót imitált.

A barokk korban a férfiak is erőteljes formákra törekedtek. Diadalát ülte a kövérség! A hatalmas, vörösaréú fej, dagadó pofacskó, többszörös toka és hordószerű has testesítette meg az eszményi férfit.

A régi görögök ennél jóval szigorúbbak voltak. Náluk a hájas férfiakat megfosztották polgárjogaiktól. Már akkor tudták: a túl sok zsír egyenlő a halállal.

nél jóval szigorúbbak voltak. Náluk a hájas férfiakat megfosztották polgárjogaiktól. Már akkor tudták: a túl sok zsír egyenlő a halállal.

Kalóriabombázó fogyi-tippepek

Lejárt a kalóriaszámlálás ideje! Nem kell diétázni sem! Bizony! Sőt: MINDENT EHETÜNK! Csupán egyetlen dologra kell ügyelni:

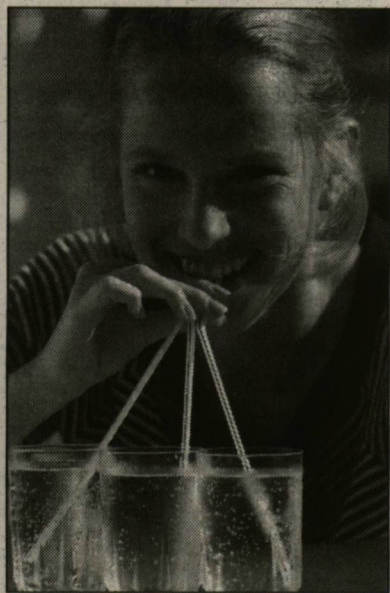
1. Mindannak, amit eddig fogyasztottunk, csak a felét együk. A virágban csak egy tortaszeletet, a Westben csak egy virslit, a Mojoban csak egy korsó sört.

1. Nagy mennyiségű táplálék hirtelen felvétele gyomortágulást okoz. Ehelyett a gyomrot szoktassuk kisebb porciókhoz. Tehát hiába koplal a csőrő egyetemista egész héten, ha a hétvégén degeszre tömők „anyuci kedvencét”.

1. Étkezés előtt igyatok ásványvizet, amely a jóllakottság hamis, de a fogyókúra szempontjából annál hasznosabb érzését kelti.

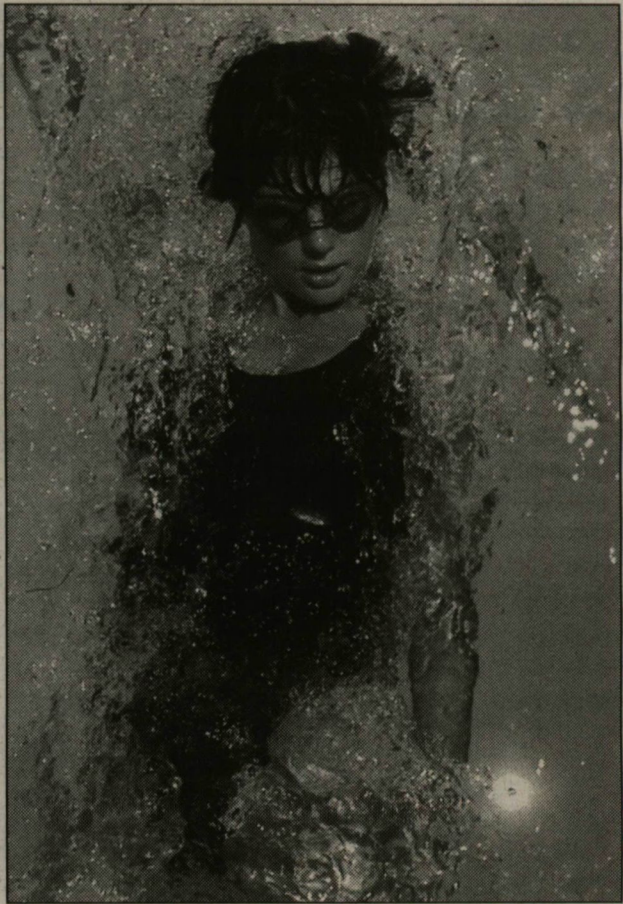
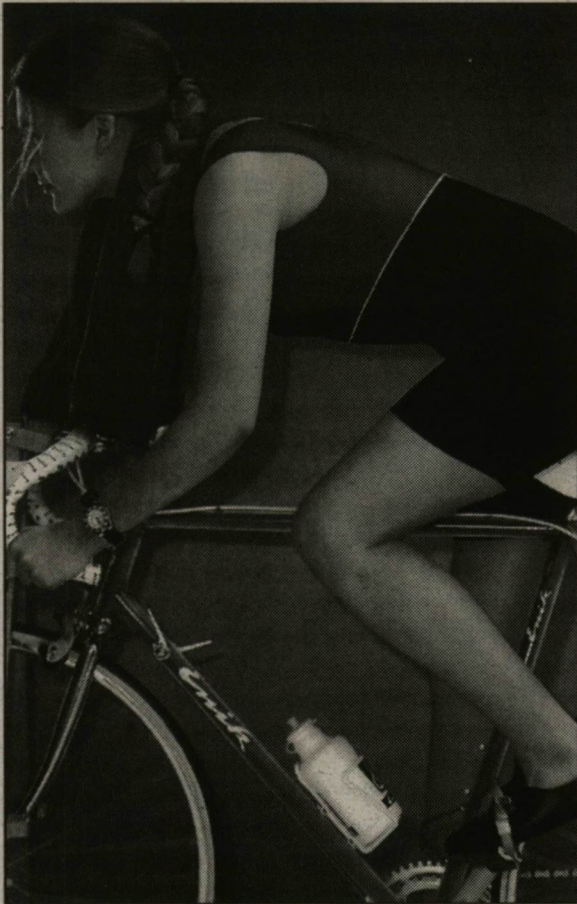
1. A három főétkezés helyett fogyasszunk kalóriaszegény táplálékot: gyümölcsöt, zöldséget az évszaknak megfelelően.

1. Ha igazán elszántak vagyunk, meg tudjuk tenni, hogy egyik-másik napon bi-

zonyos ételekről egyszerűen lemondunk: ne legyen az étrendünkben naponta burgonya, frissensült, édesség. Vagy váltsunk: sülték helyett szárnyas vagy hal, zsíros sajt helyett túró, cukor helyett természetes szénhidrátok (méz), zsír helyett növényolaj, fehér kenyér helyett korpás kenyér, kóla helyett malátakávé.

1. Ha az étkezéssel kapcsolatos reformjavaslatokat megszívleljük, a súlycsökkenés garantált. De ezt még ki kell egészíteni a mozgás, testedzés. Ha nem is naponta, legalább hetente kétszer.

Külső, belső szépségápolás

Bizonyára már mindenki előtt ismeretes, hogy a szép külső mennyire összefügg az egészségi állapottal, a jó közérzettel.

A jó alak megtartása egészséges életmóddal lehetséges. Sajnos egyre kevesebb ember tudja ma megőrizni ideális testsúlyát kevés mozgás és helytelen táplálkozás következtében. Ha súlytöbbletünk van, mielőbb igyekeznünk kell visszaszerzni ideális súlyunkat, mivel az elhízás nemcsak esztétikailag kifogásolható, hanem sokféle betegség létrejöttében van szerepe. Pl.: infarktusveszély, cukorbetegség, epekő, meszesedések, reuma stb.

Az elhízás létrejöttében többféle tényező játszhat szerepet, például lehet örökletes tényező, kevés mozgás vagy táplálkozási hiba. A fogyókúrát nem ajánlatos úgy elkezdni, hogy a manapság divatban lévő sokféle fogyókúra receptúrából választunk ötletszerűen, hanem ajánlatos először laboratóriumi vérvizsgálat

alapján megtudni a triglicerid- és a koleszterinszintet. Ennek ismeretében lehet kiindulni a helyes fogyókúrák diéta beállításával, egyénre szabottan.

Akár kisebb alakjavításról, akár erőteljesebb fogyasztásról van szó, a Gotti kozmetikában az érdeklődők rendelkezésére állunk étrendi, életmódi tanácsokkal kiegészített egyéni fogyókúra programokkal, illetve többféle testfogyasztási módszerrel, amelyek árban is elérhetőek. Természetes anyagokból álló biotáplálékok, vitaminkészítmények beszerzését is vállaljuk tanácsadás mellett. Diákok részére a fogyókúra programokon kívül a TURBO-napágy és problémás bőrök kezelése esetén is jelentős árkedvezményeket biztosítunk.

Címünk: Gotti kozmetika, Szeged, Széchenyi tér 7. II. 21. Tel: 317-572 Nyitva: 9.30-19.30.

(x)

ELdorádó

Toldi u. 4.

322-431

BRANDÓ

BANDANAS

Dr. Martens

NO-EXCESS

s.Oliver

TOM TAILOR

PROGRAMOK

KLUB

JATE KLUB

okt. 26.szerda 18 és 20.30 órákor: VIDEOMOZI - Harrison Ford: Férfias játékok
20 órákor : ÖRDÖG OTTÓ "Naiv szürrealista komédia" című estje
 jegyek:40/80 FT.
okt.27. csütörtök 21.00-03.00 STUDENT EST-Nosztalgiaibuli újdonságokkal Házigazda: Poór Zsolt
 Jegyek:60/160 ft
okt.29. szombat:21-03 óráig: MI-CSODA BULI Házigazda:Mátrai Róbert
 Jegyek:80/160 ft.
okt.30. vasárnap 17 órákor BOOGIE-WOOGIE táncklub Vezeti:

A JATE KLUB

nyitvatartása:

hétfő, kedd, szerda, péntek:
 10-24 óráig,
 csütörtök, szombat: 10-03 óráig, vasárnap: 16-24 óráig.
 Klubtagsági igazolvány a JATE Klubban váltható 10-17 óráig, valamint a rendezvények ideje alatt. A tagsági igazolvány árai: JATE-hallgatóknak és dolgozóknak 500 Ft/félév, más felsőoktatási intézmények hallgatóinak 750 Ft/félév, végzett JATE-hallgatóknak 1000 Ft/félév. A klubtagság a belépődíjas rendezvényeket 50%-os kedvezménnyel látogathatja (a csütörtöki STUDENT ESTeken a kedvezmény mértéke nagyobb!). A videómozi vetítései csak klubtagsági igazolvánnyal látogathatók. A Klub Kávézó programjai ingyenesek. Szeptember hónapban minden JATE-hallgató jogosult a csütörtöki STUDENT ESTek kedvezményes (60 Ft-os) jegyet váltani.

Kalapos József, 17,19 és 21 órákor VIDEOMOZI
 Monty Python-sorozat
okt.31. hétfő :18 és 20.30 órákor VIDEOMOZI
 Harrison Ford : Szökevény
nov.1.kedd:18 és 20.30 órákor VIDEOMOZI Woody Allen-sorozat:
 Játssz újra Sam
nov.2.szerda 18 és 20.30 órákor VIDEOMOZI Woody Allen-

sorozat:Zelig

nov.3.csütörtök 21-03 óráig : STUDENT EST Nosztalgiaibuli újdonságokkal Házigazda : Poór Zsolt
nov.4.péntek 18 és 20.30 órákor VIDEOMOZI Woody Allen sorozat : Hannah és nővérei
 21 órától a FRANKIE LÁTÓ QUARTETT játszik a Klub Kávézóban
nov.5.szombat 21-03 óráig MI-CSODA BULI Házigazda: Nátrai Róbert
nov.6.vasárnap 17 óra:BOOGIE-WOOGIE táncklub vezetői:Kalapos József , 17,19 és 21 órákor: VIDEOMOZI Monty-Python-sorozat
nov.8.kedd 18 és 20.30 órákor VIDEOMOZI Jack Nicholson-sorozat: Becézó szavak
 21 órákor Győrei Zsolt-Schlachtovszky Csaba:BOLYGÓKIRÁLY Előadja a Pitymalló Kesely
nov.9.szerda 18 és 21.30 órákor: VIDEOMOZI Jack Nicholson-sorozat: A postás mindig kétszer csenget
nov.10.csütörtök 21-03 óráig: STUDENT EST Házigazda:Poór Zsolt
 18.30 órákor: "MAXIÓMÁK" Mócsi Ferenc Chicagóban élő költő előadástje
nov.11.péntek 18 és 20.30 órákor: VIDEOMOZI Bruce Willis-sorozat: Az utolsó cserkész
 21 órától a RAMBLING BLUES játszik a Klub Kávézóban
nov.12. szombat 21-03 óráig MI-CSODA BULI Házigazda:Mátrai Róbert
nov.13. vasárnap 17 órától BOOGIE-WOOGIE táncklub Vezeti:Kalapos József
 17,19 és 21 órákor:VIDEOMOZI Monty Python-SOROZAT

SZEGEDI IFJÚSÁGI HÁZ

nov.1. kedd 9-18 óráig ÖNKÉNTES VÉRADÁS - Az AIDS Világnap alkalmából elsősorban azokat a 18. életévüket betöltött fiatalokat várják, akik még nem adtak vért. Szervezők: A SZOTE Véradó Állomása, a Vöröskereszt szegedi szervezete és az IH
 17-19 óráig: KAKTUSZ KLUB
nov.2.szerda 16.30 óra: INGYENES JOGI TANÁCSADÁS Tartja: dr.Szokol Márta
 17-19 óráig VIDEOKLUB-Amerikai filmek angol nyelven-The Bridge on the River Kwai
nov.4.péntek 15 óra:SZEREPJÁTÉK KLUB kezdőknek,haladóknak és olyanoknak,akik még csak most szeretnék megismerni (AD&D,M.A.G.U.S., STAR WARS ,stb.)
 17 óra: MANTA-Könnyűbúvár és természetfotós klub-Szervezési kérdések,búvártúra-tervezés17 óra: Rajzpályázat eredményhirdetése (A

legjobb három alkotás szerzője a Kolumbiai Nagykövetség ajándékában részesül)
 19 óra: ROBINSON KLUB - A tanár is ember címmel talk show,szegedi középiskolai tanárok részvételével Belépőjegy:30 Ft.
nov.6. vasárnap 17-20 óráig :VASÁRNAP 5-10-IG Buli sztárvendégekkel,filmvetítéssel,táncsal 17 órákor FILMVETÍTÉS
nov.7.hétfő 17-19 óráig ÖTÓRAI TINITEA Szenvedélyesen a szenvedélyekről
 17-19 óráig AGYKONTROLL KLUB-FELNŐTTEKNEK Belépőjegy: 50 Ft
nov.8. kedd 18 óra F Zámbo István festőművész kiállításának megnyitója. A kiállítást megnyitja: Szkárosi Endre. A megnyitón bemutatják F Zámbo István és Antal István: Rend a lelke mindennek c. videofilmjét. A kiállítás nov.21-ig tekinthető meg az IH nyitvatartási idejében17-19 óráig
 TERMÉSZETBÚVÁR KLUB- Az AIDS és problémákőre, előadó:dr. Grúber György (SZOTE Kórélettani Intézet)
nov.9.szerda 17-19 óráig VIDEOKLUB-Amerikai filmek angol nyelven: A Passage to India
 19 óra: SIKERPÓDIUM-Bestiák közt humanista-Faludy György szerzői estje. Közreműködnek:Székhelyi József, Bánffy György, Mikes Lilla és a szerző Belépőjegy:200 Ft
nov.10. csütörtök 17-19 óráig ÉLETFA NÉPRAJZI KÖR- A Galgavidék népdalai. Előadó: Maczkó Mária,a népművészet ifjú mestere
nov.11.péntek 16.30 óra:ROBINSON KLUB - Japán teaház Belépőjegy:30 Ft
 15 órákor:SZEREPJÁTÉK KLUB
nov.13. vasárnap 17-20 óráig VASÁRNAP 5-10-IG-Buli sztárvendégekkel,filmvetítéssel,táncsal 17 óra: FILMVETÍTÉS Belépőjegy: 120 Ft
nov.14.hétfő 17-19 óráig ÖTÓRAI TINITEA-A " TÁVOL AFRIKÁTÓL " c. film vetítése

SZEGEDI KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ

Új helyszínen: Virág Cukráda , Zöld Szalon
okt.31. hétfő 18 óra-Vendég: Szűrös Mátyás országgyűlési képviselő Beszélgetőtárs: Tráser László

SZÍNHÁZ

NEMZETI SZÍNHÁZ

okt.25.kedd 19 óra CHICAGO Universitas 1-2. bérlet
okt.27.csütörtök 19 óra KROKI,REQUIEM (balett) Balett 1-2. bérlet
okt.28.péntek 19 óra KROKI REQUIEM (balett) Bérletszünet
okt.29.szombat 19 óra CHICAGO Bérletszünet

30%-os kedvezménnyel autóvezetői tanfolyam indul nov. 8-án.
 Helye: Vasútforgalmi Szakközépiskola, Mars tér 14.
 Jelentkezés: Bodó Autósiskola Tel.: 325 – 083

nov.1.kedd 19.30 óra : KONCERT-Fricsay bérlet
nov.2.szerda 18 óra KROKI,REQUIEM Deák F. 1-2. bérlet
nov.3.csütörtök 19 óra CHICAGO Bajor Gizi 1-2. bérlet
nov.4.péntek 19 óra CHICAGO Bérletszünet
nov.5.szombat 18.30 óra MARICA GRÓFNŐ Bérletszünet nov.8.kedd 18 óra Bánk Bán Tömörkény 1-2. bérlet
nov.9.szerda 18 óra CARMEN Móra F. 1-2.. bérlet
nov.10.csütörtök 19.30 óra

FILHARMÓNIA KONCERT

nov.11. péntek 18.30 óra: CARMEN Bérletszünet
nov.12.szombat 18.30 óra CARMEN Mecénás bérlet

KAMARASZÍNHÁZ

okt.25. kedd 19 óra EZREDVÉG (balett) Bérletszünet
okt.26. szerda 19 óra SVEJK Molnár 1. bérlet
okt.27.csütörtök 19 óra SVEJK Molnár 2. bérlet
okt.28.péntek 19 óra SVEJK bérletszünet okt.29.szombat 15 óra SVEJK Jávör P. 2. bérlet
nov.4.péntek 14 óra FIGARO LAKODALMA (bemutató) Bérletszünet
nov.5.szombat 14 óra FIGARO LAKODALMA Bérletszünet
nov.8.kedd 19 óra MACBETH Molnár 1. bérlet
nov.9.szerda 19 óra MACBETH Molnár 2. bérlet
nov.10.csütörtök 19 óra SVEJK Universitas 1. bérlet
nov.11.péntek 19 óra SVEJK Bérletszünet
 nov.12.szombat 18 óra LÉGY JÓ MINDHALÁLIG Bérletszünet

NEMZETI FILHARMÓNIA

nov.1.19.30 Óra-Nemzeti Színház Haydn,Fauré A Sunshine, Vaszi kórus
nov.10. 19.30 óra-Nemzeti Színház Beethoven Molnár,Kiss. A.

RÓKUSI ORGONAESTÉK

okt.26. szerda 19 óra Kecskés Mónika Közreműködik:Deák László orgonán, Sanda Pál gordonon Bach,Gallai A. , Vienne, Merkel

MOZI

Korzó:
okt.27-nov.2.:AFRIKA KOKTÉL színes am. vígjáték
Fáklya:
okt.27-nov.2.:ACE VENTURA-ÁLLATI NYOMOZÓ színes am. vígjáték
Belvárosi:

TÜV – RAH
 ATI

Személygépkocsi vezetői tanfolyam indul 50%-os elméleti diákkezdvezménnyel. Jelentkezés: Szeged. Berlińi krt. 16. II. em.44. Tel.: 323 – 583

okt.20.-nov.2.:VÉGVESZÉLYBEN színes am. akciófilm

Filmtéka:

okt.27-nov.2.:RÓMEÓ VÉRZIK színes am. film

Kamaraterem:

okt.27-nov.2.:CÁPAFIÓKA színes francia film

KONCERT

Katona Klári koncertje a szegedi Nemzeti Színházban-okt.31. hétfő 19 óra Jegyek a Jegyirodában (Kárász u.)
Just Friends Jazz Quartett FMK,1062,Bp. Andrassy út 112.- nov.4. 21 óra
Takáts Tamás Dirty Blues Band okt.25.kedd-JATE klub-21 óra jegy:150/300 Ft
Sziámi, lemezbemutató, okt.28.péntek-JATE klub-20 óra Jegy:150/300 Ft
Gózerő folk-rock, nov.7,hétfő-JATE klub 21 óra
Binder Károly szólószongora, nov.9. szerda-JATE klub 20 óra
Sexepil,vendég:Variola együttes nov.14.hétfő-JATE klub 21 óra
Genius, nov.6.vasárnap-IH-19 óra
EDDA, nov.7. hétfő-IH-19 óra
Tankcsapda, nov.10.csütörtök-IH-19 óra

EGYÉB

Kolumbiai kávékóstoló az IH-ban november 4-ig naponta 14-17 óráig
Hare Krsna est, okt.27.csütörtök 19 óra-Fidesz Székház (Victor Hugo u. 5.)
Hősiesség régen és ma-Lovag vagy Macho? okt.27.csütörtök 19 óra előadó: Papp Tibor Helye: Juhász Gyula Művelődési Központ (Vörösmarty u.5.)
Pszichodráma bemutató a diákcentrumban. Kiss György Ádám a Rögtönzések Színházának vezetője pszichodráma bemutatót tart Szegeden a Bartók Béla Művelődési Házban nov.10-én18 órai kezdettel.
Szabálytalan vallástörténet- Biegelbauer Pál előadássorozata:okt.27.Ami a butaságnak kijár (Jézus csodái), nov.3. Az apuka (Jézus Istenképe), nov.10.Végül elhagyatottan (Jézus az Isten-Ember) Az előadások helye:BBMK. Időpont:18-20 óráig
 BIBLIA a Társalmi életről következő rendezvényei (Jézus Krisztus lelkülete témakörben) nov.2.:Jézus és a mennyei Atya , nov.16.:A példázatok világa, nov.30.: Jézus egyéb tanítási módszerei.
Frédéric FONTENOY "METAMORFÓZIS" című kiállítás az Impala Házban (Zárda u.9.) nov.12-ig.14.10-19 óráig
Guy GATEPAILLE mesél az Alliance Francaise-ban nov.16-ára 19 órákor

MADONNA MENYASSZONYIRUHA SZALON

Egyedi ruhák,
 egyedi alkalomra

Kistelek
 Mező Imre utca 51.
 Tel.: 36 – 042

A Somogyi u. 17-ben ez a kupon
 diákigazolvány felmutatása mellett
10 %-os kedvezményre jogosít
 a 21 – 22. héten a teljes termékskálára.

McDonald's® rejtvény

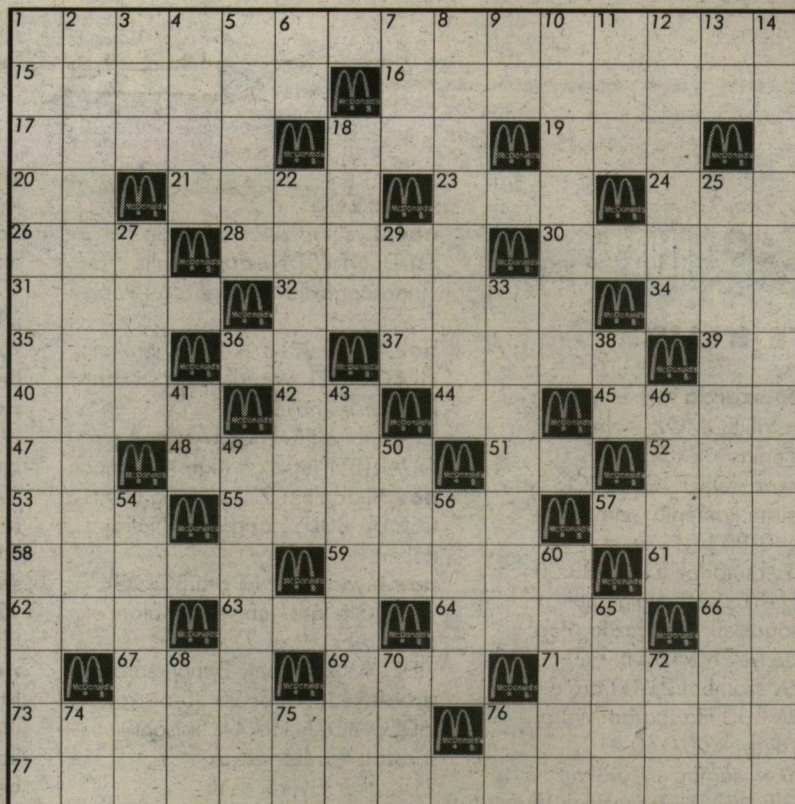
Vízszintes

1. A kormány ritkaságszámba menő színészkedése.
15. Finomvegyeszergyárunk.
16. Velencei késő reneszánsz festő (Paolo).
17. Forr a must.
18. Szibériai vasútvonal.
19. Földrengéssújtotta iráni város.
20. Ugyanott, rövid.
21. Rozina becézése lehet.
23. Szappanmárka.
24. Stignani személyneve.
26. Kitűnő hang- és videoszalagmárka.
28. A törökök számára a hitetlenek elnevezése volt.
30. Hozzáért a ruhája a meszeléshez.
31. A Bakony fővárosa.
32. Távolodó hang jelzője.
34. Az IRA fegyveres szárnya.
35. Kis Enikő.
36. Szabolcsi község, amely strázsál.
37. Olasz város, elsőligás csapattal.
39. Ipari, rövid.
40. Margarinfajta.
42. ... ipso.
44. A Csodák Csodája.
45. Érvényrejutó.
47. Segédmunkás, vagy számárium.
48. Divatlap szabásmintákkal.
51. Latin esont.
52. A számítógépbe indítás után betöltött operációs rendszer.
53. Belső szirt.
55. Gésák munkahelye.
57. Szóösszetételekben jelentése: tej.
58. A zsiráf rokona.
59. Nagy ívben lendít.
61. Lao-ce izmusa.
62. Kínai nevekben: dél, déli.
63. Az olasz állami televízió betűjele.

64. Szerelemisten.
66. Kétféle.
67. Zagyszivattyú és futómadár.
69. Hosszú kettős mássalhangzó.
71. Ödönke.
73. Bács-Kiskun megyei község.
76. Kis emberke az Óz-ban, melyek földjére érkezett Dorka.
77. A Tóni egy szeszakazán.

Függőleges

1. Lev Tolsztoj műve.
2. A levegő áramlásata.
3. Gond, probléma.
4. Spanyol eredetű női név.
5. Olimpiai bajnok svájci síelő (Marie-Therese).
6. Tova.
7. ... Gardner.
8. Az elejétől leszakadó.
9. Az argon vegyjele.
10. Kiadási adatok a könyv belső oldalán.
11. Az Odera mellékfolyója Szecczin fölött.
12. Hajtja a nyáját.
13. Földet forgat.
14. A Pápai (Apostoli) Szentszék latin kifejezéssel.
18. A főníciaiaknál az ég istene.
22. Tanzánia elnöke volt (Julius).
25. Báriumot és kalciumot tartalmazó karbonátfeleség.
27. Félsgiget a Fekete-tengerben.
29. Rejtvényfejtők baglya.
33. A nyálban és a könnyben is megtalálható fehérje.
38. Indulatszór.
41. Vérsoport.
43. Háremhölgy.
46. Tény, eredmény, információ.
49. Utazáshoz becsomagolt öltözet.

50. Finn férfinév.
54. Télialma fajtája.
56. Kegyetlenül vad, pusztító.
60. Nagy tömegben áramlik.
65. Kártyajáték.
68. Friss újság jelzője.
70. Portugál nevekben: szent.
72. A nitrogén, a foszfor, és a kén vegyjele.
74. Az Antonov gépek betűjele.
75. Talmi.
76. A molibdén vegyjele.

Mccsavartuk

Az előző számban megjelent rejtvény helyes megfejtői:

Csikász Brigitta
Máthé Adrienn

Az újabb rejtvény megfejtését november 1. 24 óráig küldjétek be a szerkesztőség címére (6722 Szeged, Egyetem u. 2.). A helyes megfejtők közül három szerencsés a McDonald's étterem vendége.

HOROSZKÓP

Kos (március 21-április 20)

Ezen a héten jelentős energiátöbblettel számolhatsz, olyan dolgokat is megvalósíthatsz, melyről nem is álmoltál még eddig. Kösszöd ezt a Hold és a Vénusz kedvező hatásának. Vigyázz azonban, mert anyagi és pénzügyi dolgaidban mások hajlamok lehetnek arra, hogy keresztülhúzzák a számításodat. Hívd fel inkább a régi barátaidat és ajándékozz nekik valami csekélységet, például pénzt! Biztos, hogy a mélyponton leszel 26-án, de már másnap ki-bevered az egészet egy életre.

Bika (április 21-május 20)

Ez a vakmerő pénzügyi tranzakciók hete! Próbáld meg a tőrséved! Miért is ne, hiszen te vagy broker vagy egy igazán „yuppie” akarsz lenni a szíved mélyén!!! Látnod, az egész magyar gazdaság szarban van, Soros mégis az OTP-re pályázik, hát te! Azonban a biztonság mindenek előtt – mondhatnád –, hiszen a kínai diszkontoknak sem megy a legjobban. Azonban szerintem be kell valamibe fektetned a pénzed a héten. Ha mégis belebuksz, menj el Ukrajnába, vagy Csecsenföldre ott még így is sokat tanulhatsz.

Ikrek (május 21-június 20)

Bizonyos félreértések miatt most érzelmi problémáid lesznek 28-án. Ne is gondold, hogy megfoghatod. Hiszen a logikád mit sem ér most. És különben is a Merkúr, az uralkodó bolygó az oka mindennek. Lehet, hogy nem egy ilyen levelet kellett volna írnod. De azért ne búsulj. Hallgass minél több zenét, olvasd a Szegedi Egyetemet, és felejtse el az egészt. Valaki egy új kalapot ajándékozz számodra 28-án. Vigyázz, csak a fejed takarja el nem a füledet.

Rák (június 21-július 20)

Váratlanul egy öreg és potthos rock and roll sztár, vagy egy éneklő CD-jt ill. lemezt lép hirtelen az életedbe 29-én. Ez végre arra ösztönöz téged, hogy jó borokat igyál és élvezd az életet. Vigyázz azonban nehogy drogokért használd, mert meghosszúlhatja magad. Próbáld a Szekszárdi Övörst, vagy a száz Szamorodnit. Még akkor se próbáld meg kifutni a dögöl, ha nem vagy éppen magadnál! A Mars egy kiváló pozícióba helyez a horoszkópodban a hét közepén, ami egy kiváló ötlet formájában jelentkezik. Szerez új barátokat, és rögtön ki végre a megunt haverokat!

Országnál (július 21-augusztus 21)

Egy előző életben már megkapaszkodt és megmenekült lecke most jól jönne. Mindig ugyanabba a hibába esel bele. A lobbizás és a szervezkedés most tényleg jól megy számodra. Vigyázz, egy másik érdekcsoport ezt nem nézi jó szemmel. Talán van egy másik vétked is, melyet az előző életben követél el! A Szaturnusz most nem akar segíteni számodra, a legjobb lesz, ha Bukarestbe vagy a román havasokba menekülsz előle.

Szűz (augusztus 22-szeptember 22)

A szerelmi életed most csapnivaló lehet, de egy szép idegen felbukkanása szerdán mindent egy csapásra eldönt. Vigyázz azonban mert rosszaszabul járhat, mint a mesében. Ez az álruhás királyfi valójában béka, és ha megcsókolod te is azzá válsz. De komolyra fordítva a szót: most leszel az évben a legkezelehetőbb. Különösen a taxisofőrök hajlamok megérezni ezt, óvakodj tőlük! Érdekes megvizsgálni anyagi helyzettedet, mert minden mással törődsz, csak éppen a boldogsággal nem.

Mérleg (szeptember 23-október 22)

Légy nagyon óvatos, ha mással beszélsz 27-én, amikor az Uránusz a horoszkópod speciális tengelyéhez közelít! A tömegmédiák és a nyilvánosság csak árthat neked. Próbáld inkább a szerencséjéteket, ha először vesztesz is, később nagy nyereséggel távozol. Óvakodj a hétvégén a vöröshajú nőktől, mert elszívják a összes energiáid! Erre hétfőn lenne a legnagyobb szükség, mert döntened kell végre egy fontos ügyben. Vonulj inkább félre és idd le magad, ez biztos használni fog, végre megszabadulsz ettől az átkozott dilemmától!

Szörp (október 23-november 22)

A balszerencés időszaknak vége, na azért ne örülj, még így is baleknek néznek! Egy új szerelem van kilátásban. De emlékszel a múltkor küldetésre Kievből, a mikrófilm elégett. Kedd az új időpont a titkos találkozási. A Károly utcán a könyvtár mögött lévő kapualjban találkozhatok informátorunkkal. Egy mondatot kell idézned az Ulissesből, az első latin sort a könyvből. Ha minden sikerül, átjelen a Szegedi Egyetemen. Egy horoszkópban végül is a legjobban álcázhatom magamat. Üdv. Andrej Hrast!

Nyilas (november 23-december 20)

Ez a te siker periódusod. A referátumaid elámtíjják a legantiszexuálisabb tanáregedőket is, a barátaid ajnároznak, a nők pedig megvesznek érted (természetesen hölgy olvasók értsék épp ellenkezőleg, ezek a sorok nem akarnak a lesbikus viszonyra csábítani senkit), az ellenséged viszont még jobban foggnak gyűlölni téged, épp az előbb felsoroltak miatt. Tarts ki az élvezet mellett, mert ha nem, elvesztesz egy nagy lehetőséget. A szerelmi hétfőn gyorsan jön és már másnap reggel ki is száll az ágyadból.

Bak (december 21-január 19)

A Jupiter vasárnap újra felidézi a benned rejlő messianisztikus vonásokat. Azért nem kellene mindenáron az üdvösséghez juttatni a dékani hivatalok ördögi munkatársait, akik mindenféle papír ki-töltögetésével csak megkeserítették az életedet. Mindenki a maga helyére, a pokolban különben is melegebb van, és most októberben ez a legfontosabb! Valaki kritizálja az alakodat. Szakíts vele, és takarítsd el az életedből; azért mert nem vagy olyan mint a Svájci-néger, még vagy valaki, nem?

Vízöntő (január 21-február 18)

Egy hosszú és fárasztó utazás vár rád a héten. Vigyázz mert a szerelm és a karrier – amik jó lehetőségekkel kecsegtet – könnyen megtérfálhat. Hagyd a fenébe ezt az utazást és rendezd az anyagi ügyeidet. Iggyál többet! Kiváló és remek előadóképességed 27-én cserbe fog hagyni, de ez ne érdekeljen. Egy ilyen pofa mint te ritkán mászol ép észlel manapság.

Halak (február 19-március 20)

A mentális problémáidat most felejtse el, itt a siker felé vezető út. Legalábbis a kapuban állsz, légy self made man! A Szaturnusz és a Merkúr kedvező fényössze pénz hoz a hához, szerelmi és kis állatokat. Ne törődj most végleg azzal, mit hoz a holnap. Egy idegenből jövő üzenet 28-án mindent felkavar. Még több pénz, szerelm és csillogás!

IDEGENFORGALMI ÉS
KERESKEDELMI KFT.
6722 Szeged, Petőfi S. sgt. 7.
Telefon: 36-62 310-088
Fax: 36-62 321-016

- Kedvezményes repülőjegyek öt kontinensre;
- IFJÚSÁGI, PEX, APEX és speciális „Morton's” – kedvezmények;
- Sielések Ausztria és olaszország legkedveltebb helyein;
- Hógarancia;

NUMERO UNO

pizzeria és étterem

Szeged, Széchenyi tér 5.

Tel.: 313 – 745

- Napi menü 140 Ft-ért;
- Közkedvelt magyaros ételek;
- Nemzetközi ételspecialitások;
- Ingyenes pizza házhozszállítás;
- A volt tejivó kelttészta;
- BLONDER, SCHWECHATER sör;

Terasznyítás: 14 órakor!

**Kedvezményes könyv- és jegyzetvásár
a Jegyzetboltban**

**Jegyzetek, füzetek 10%-os
Tankönyvek, könyvek 20%-os
engedménnyel
november 1-30-ig**

**Katedrális BT Jegyzetbolt
(Dugonics tér 12.)**